

DOMOVINA

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Knaflova ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletna 9 Din, polletna 18 Din, celoletna 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrletna 12 Din, polletna 24 Din, celoletna 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun poštno hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10 711.

Zadnji ostanki klerikalne vojske poraženi

Pri senatskih volitvah preteklo nedeljo niso klerikalci dobili niti enega mandata

Preteklo nedeljo so se vršile v vsej državi senatske nadomestne volitve. Mirne so bile povsod, saj je krog volilcev, ki ima pravico voliti v senat, majhen; kakor je znano, volijo senatorje le narodni poslanci, banovinski svetniki in župani. Vsekako pa se je z največjim zanimanjem tako pri nas v ožji domovini kakor v vsej ostali državi pričakoval izid senatskih volitev v dravski banovini, kjer so

poleg Jugoslovenske nacionalne stranke nastopili tudi klerikalci, ki so svojo firmo hoteli skriti pod tako zvano nevtrarno listo.

V zadnji številki „Domovine“ smo pisali, da se bo ob neomajni odločnosti naših nacionalnih županov razbil poizkus klerikalcev, ki so po dolgem času spet enkrat izkušali zmagati s svojimi starimi sredstvi: z lažmi, kakor da je njihova lista nekako vladna, z grožnjami, da bo slaba predla onim, ki bi jim ne dali glasov, in že z označenjem liste same, ki so jo vložili kot nevtrarno.

Sam dr. Korošec je pisaril županom, da ne bo v njihovo škodo, če bodo volili „nevtrarno“ listo.

Kljub temu je klerikalna lista sramotno propadla. Stara klerikalna sredstva se ne obnesejo več; zlasti se ne morejo obnesti pri volitvah v senat, ki so pač v ogromni večini preudarni možje.

Volitve so se izvršile v nedeljo v Ljubljani v popolni svobodi in

v popolni svobodi je dobila Žebotova lista komaj 86, a nacionalna 321 glasov.

Volilnih upravičencev je bilo 429, a volilo je 407 volilcev. To pomeni, da je znašala udeležba 94-87 odstotka. Izvoljeni so torej za senatorje le kandidati nacionalne liste: dr. Drago Marušič, minister za socialno politiko in narodno zdravje; doktor Albert Kramer, minister na razpoloženju in narodni poslanec; Ivan Pucelj, minister na razpoloženju in narodni poslanec; namestniki pa so: dr. Milan Gorišek, župan pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah; Ivan Janžekovič, banovinski svetnik in župan v Košakih; dr. Dinko Puc, župan v Ljubljani.

Našim županom vse priznanje, da se niso dali preslepiti, nego so volili, kakor sta jim velevali nacionalna disciplina in zavest odgovornosti, da se ne vrnejo spet stari časi klerikalnega strahovanja.

Preudarni možje se ne dajo zavesti od vab in groženj, ker znajo presoditi, kaj je čisto zlato in kaj je le blesteča pločevina, čeprav je čas hude gospodarske stiske kaj primeren za to, da enega ali drugega volilca pravi iz ravnotežja. Naši požejski župani si ne žele povratka onih zmešanih in brezplodnih strankarskih prerekanj pred letom 1929, ko se je samo mnogo govorilo, a nič delalo, ker je bilo preveč starih preživelih strank.

Že sam način agitacije klerikalnega volilnega aparata je moral odvrčati preudarne volilce od Žebotove liste. Klerikalna agitacija je bila vsa v duhu tistih nekdanjih klerikalnih agitacijskih načinov, v znamenju zahrbtnosti in strankarske zarizenosti.

Nacionalna fronta se lahko pohvali, da je šla v volitve brez slepljenja in varanja.

Povedala je odkrito, kaj hoče in kaj more napraviti. Po tej poti mora zmerom stopati naša Jugoslovenska nacionalna stranka in v tem znamenju

bo tudi zmerom zmagovala, ako verjamemo v napredek ljudske prosvetljenosti. Časi, ko so lovili glasove od volilca do volilca z alkoholom, blestečimi obljubami in z večnim pogubljenjem, morajo ostati za nami samo še kot žalosten spomin.

Zahvala volilcem!

Vsem volilcem, ki so nam izkazali svoje zaupanje ter so s svojo samozvestjo, odločnostjo in disciplino pripomogli k sijajni zmagi nacionalne liste, izrekamo svojo iskreno zahvalo.

Čuvajmo Jugoslavijo!

V Ljubljani, dne 3. februarja 1935.

Senatorji: Dr. Drago Marušič, minister za socialno politiko in narodno zdravje; dr. Albert Kramer, minister n. r.; Ivan Pucelj, minister n. r.

Namestniki: Dr. Milan Gorišek, župan; Ivan Janžekovič, banovinski svetnik in župan; dr. Dinko Puc, župan.

Zdravljenje narodnega gospodarstva se začne z oživljanjem kmetijstva

V zvezi z uredbo o izpremembah uredbe o zaščiti kmetov je minister za kmetijstvo dr. Dragutin Janković 4. t. m. sprejel novinarje in jim pojasnil splošne smernice, ki vodijo gospodarsko politiko vlada. Med drugim je dejal:

Izpopolnitev in izprememba uredbe o zaščiti kmetov, ki določa odgoditev plačilnega roka, je eden izmed ukrepov, ki naj omogoči, da se vprašanje kmečkih dolgov začne reševati na zanesljivi osnovi. Dosedanji uredbodavni leki predstavljajo samo pomirjevalne ukrepe, ki imajo vsi osnovno pomanjkljivost, da v jedru ničesar ne izpremenijo na gospodarski zamrzlosti, ki je zajela vse stanove v naši državi.

V ostalem pa taki ukrepi niso novi niti pri nas, niti drugod po svetu. Izdajali so se že davno, a navadno brez resnega uspeha in trajne vrednosti. Vprašanje kmečkih dolgov ni finančno, temveč gospodarsko vprašanje. Tu kakor v vsem narodnem gospodarstvu vlada načelo: kjer je preobremenitev, je treba preobremenitev zmanjšati, in tam, kjer se je preveč vzelo, se mora vrniti. Iz tega razloga mora tudi pri nas iti gospodarska politika najprej za obnovo kmetijstva sploh in za dviganjem dobičkonosnosti kmečkega dela.

Gospodarska politika mora iti zdaj po poti vračanja onega, kar je odvzelo kupno moč kmečkega prebivalstva in njegovo vzposobljenost za izpolnjevanje njegovih obveznosti. Za doseg tega smotra je treba zagotoviti dvojne ukrepe: eni se nanašajo na omiljenje velike, gospodarsko in socialno opasne razlike med cenami kmetijskih proizvodov, ki jih kmet prodaja, in cenami industrijskih predmetov, ki jih kmet kupuje. To omiljenje se mora izvršiti z ustvaritvijo znosnejšega ravnotežja v odnošjih cen. Drugi ukrep je splošen dvig

cen kmetijskih proizvodov. Taka politika kmetijskega obnavljanja pa mora računati tudi s sredstvi, kakor je znižanje stroškov, ki bremene kmetijstvo in njegove proizvode. Ti stroški so razne davščine, železniške prevoznine in ugodnosti, ki so jih uživale druge gospodarske panoge na breme in v škodo kmetijstva. Nadaljnji ukrep v tem pravcu se mora nanašati na ureditev trga, pospeševanje izvoza in na to, da bo treba nekatere kmetijske panoge preosnovati.

Vse to so lahko koristna pomožna sredstva za doseg oživljanja našega kmetijstva. Z eno besedo, treba je uvesti organizirano gospodarstvo. Tako organiziranje mora računati s posredovanjem države v pravcu odstranitve sedanje zmešnjave in vzpostavitve reda in ustvarjanja enotnosti. Čisto prirodno je, da se je v tem pogledu moralo začeti pri kmetu, ker predstavlja kmetijstvo osnovo organizacije.

Iz povedanega je razvidno, zakaj je bila sklenjena najprej odgoditev kmečkih plačil do 1. septembra. Za izvedbo takega gospodarskega načrta je potreben čas. Z odgoditvijo plačil se bo ta čas dosegel, obenem pa bo s tem dana možnost, da najdemo tudi še druga potrebna sredstva.

V pripravljanju teh sredstev je treba pozdraviti tudi nedavni odlok vlada, da se izvede osredotočenje velikih državnih in od države pooblaščenih denarnih zavodov, med katere spada tudi Privilegirana agrarna banka, ki se bo na ta način samo okrepila, da bo mogla kar najbolj služiti smotru, zaradi katerega je bila ustanovljena.

S posebno uredbo je znižana tudi zemljarina. Prav tako predstavlja tudi uredba o javnih delih enega izmed nameravanih ukrepov za oživljanje kmetijstva. Nadaljnji ukrepi bodo pokazali še jas-

nejšo pot, po kateri namerava vlada g. Jevtiča usmeriti svojo gospodarsko politiko.

Glavno načelo, ki prihaja do izraza v teh ukrepih, je zasukrat to, da se km-tu olajša položaj ter se dopusti, da plača toliko, kolikor more. Uredba prinaša poleg znižanja obrestne mere za kmečke dolgov tudi možnost, da dosežejo ponovno zaščito vsi oni kmeti, ki so jo po dosednji uredbi izgubili zaradi tega, ker niso mogli zadostiti svojim obveznostim. Uredba predstavlja dejansko odgoditev kmečkih dolgov do jeseni. To je bilo neutržno potrebno, ker bi morali v tem razdobju plačati

kmetje na povračilu svojih dolgov okrog 400 milijonov dinarjev. Za doseg takih sredstev bi bilo potrebno, da se proda, odnosno izvozi najmanj 35.000 vagonov pšenice in 60.000 vagonov turške. To pa je trenutno nemogoče.

Vlada g. Jevtiča je že v svoji objavi pri nastopu naglasila, da bo začela reševati gospodarska vprašanja pri km-tu. Svojo besedo je zdaj izpolnila v trdni veri, da bodo ti in še drugi ukrepi pripomogli do oživitvenja našega kmetijstva in s tem vsega našega narodnega gospodarstva.

Ena milijarda dinarjev za javna dela

Zvečer 2. t. m. je ministrski predsednik g. Bogoljub Jevtič govoril po radu o delu vlade. Govor so prenašale vse tri jugoslovanske radijske postaje, razen tega pa tudi obe bolgarski postaji v Sofiji in Varni. Predsednik vlade je najprej na kratko orisal mednarodni položaj, nato pa se je dotaknil notranjih razmer in v svojih izjavah naglasil zlasti težnjo vlade za omiljenjem gospodarske stiske in oživitvenjem gospodarske delovnosti. Napovedal je v tej zvezi vrsto važnih ukrepov, zlasti pa izvedbo večjih javnih del, za katera je vlada v razdobju dveh let določila znesek ene milijarde dinarjev.

Najprej je govoril glede na senatske nadomestne volitve in menil, da ne more nihče zanikati, da je naša že nad tri leta veljavna ustava čvrsta zaslomba in zdrava osnova za pravični razvoj našega narodnega in državnega življenja in da je ona zlasti danes po hudem marsejskem pretresljanju in neizmerni narodni boli za izgubljenim velikim kraljem močan branik zoper vsako tavanje ali zabodo.

Pri organiziranju mednarodnega mira in varnosti sta glavni vprašanji

**dogovor o razorožitvi in ohranitev neod-
nosti Avstrije.**

Obe vprašanji sta za nas zelo važni in življenjskega pomena.

Vprašanje razorožitve se obravnava v okviru Društva narodov. Težko je misliti, da bi se mogel doseči resen sporazum o razorožitvi, ki bi mogla zaustaviti to v polni meri razvito tekmo v oboro-

ževanju, ki jo narodi z občutkom ogrožene varnosti s toliko muko prenašajo.

Francija in Anglija si prizadevata, da bi se našla rešitev tega vprašanja po drugi poti na ta način, da se v pomanjkanju dogovora o razorožitvi zavarovanje miru ustvari na drugi osnovi. Ni treba verjeti, da sporazum ni mogoč, toda dosedanje izkušnje in stvarno stanje ne vlivata mnogo upanja na preokret.

Vladni predsednik je govoril nato
o rimskem sporazumu

med Francijo in Italijo. Franco-ki zunanji minister Laval in predsednik italijanske vlade Mussolini sta podpisala zapisnik, da priporočita najbolj zanimanim državam pristop k zaključitvi mednarodne pogodbe v okviru Društva narodov, s katero bi se države vzajemno obvezale na spoštovanje neodvisnosti celotnega njihovega ozemlja. Prav tako bi bila vzajemna obveznost, da se nobena država ne bo vmešavala v notranje zadeve katerekoli druge države podpisnice te pogodbe in da ne bo delovala v smer, ki bi imela za smoter nasilno ogražanje katere teh držav.

Mala antanta in Balkanska zveza sta na svojih zadnjih sestankih v Ljubljani in Ženevi zavzeli stališče, da smatraja sporazum v Rimu za ugoden začetek splošne politike, kateri bi se morali pridružiti vsi zainteresirani s prav vso iskrenostjo. Sma-tram za svojo dolžnost, je izjavil vladni predsednik, da s posebnim priznanjem naglašim napore Francije in njenega predstavnika, zunanjega ministra g. Laval, da se z dosegom sporazuma z Italijo

zagotovijo neutrzni pogoji za trajno utrditev odnosov v dunavskem bazenu. Mednarodni položaj Jugoslavije je danes takšen, da lahko naša država s popolno varnostjo pristopi k iskanju najugodnejše rešitve za vprašanja svojega notranjega življenja, v prvi vrsti vprašanja gospodarskega, finančnega in socialnega značaja.

Program vlade na gospodarskem in finančnem področju je bil dovolj jasno izražen v njeni deklaraciji z dne 3. januarja, toda ta program ne sme ostati mrtva beseda, ker zahteva vse narodno gospodarstvo nujno pomoč. Vlada je hitro in odločno pristopila k reševanju poslov v tej smeri. Davčno vprašanje je bilo poudarjeno kot prvo in najvažnejše. Morali so se storiti ukrepi,

da se nekatere davčne pretiranoosti ublaže

in da se izterjevanje in nadzorstvo državnih dohodkov dovedeta na razumno mero.

Drugo važno vprašanje je oživitvenje gospodarske podjetnosti med narodom sploh. Vprašanje zahteva dolgo vrsto premišljenih ukrepov. Načrt je vlada že izdelala in po njem sta izvedena osredotočenje državnih in napol državnih denarnih ustanov in zmanjšanje obrestne mere pri Narodni banki in pri vseh drugih bankah v državi. Najvažnejši ukrep pa je vlada sklenila na seji 2. t. m., namreč

**uredbo o velikih javnih delih v svrhu olaj-
šanja narodnega gospodarstva, omiljenja
brezposelnosti in pospeševanja tujkega pro-
meta.**

Od banovinskih davščin so na prvem mestu dolžni k neposrednim davkom; znašale so v zadnjem proračunu 60 odstotkov vseh banovinskih davščin. Njihov delež se je dvignil na eni strani z uvedbo cestne nadomestne doličade, na drugi strani pa zaradi padca trošarin, ki ga je povzročila znada izprememba trošarinskega zakona. Trošarine so padle od 35,8 odstotka v prvem proračunu na 22 odstotkov v zadnjem, takse pa so se dvignile od 8,65 na 11,4 odstotka.

V ta velika javna dela spada gradba mednarodnih cest in gradba novih cest, s katerimi se bo vzpostavila zveza med gospodarskimi središči in Primorjem. Razen tega obsega načrt gradbo železniških prog v svrhu izpopolnitve obstoječega železniškega omrežja in gradbo novih železniških prog do morja, ki doslej niso imeli zveze z železnico.

Novi davki obremeniti svojih

državnikov.

Ko je skočil proti Brissaku, poberi njegovo puško in ustrelj na oba Arabca, ki prihajata nadenj z mečem, ker mislita, da ni oborožen; Eden pade, drugi pa skoči nazaj v grm.

Takoj nato slišita še ostalih pet, ki hitijo svojima bratoma na pomoč.

Sodnik zgrabi Neli okoli pasu. V trenutku sedita na konjih, najprej ona, potem še on sam. Kakor blisk zdrvita proti širni ravnini.

Konja preskakujeta grmičje in zdajci sta že onstran palmovega gozdiča. Nato kreneta naravnost v brezmejno puščavo.

Za njima zadoni pokanje pušk; strelji seveda ne zadenejo cilja. Arabci se ne brigajo za padlega tovariša in mrtvega Brissaka, ampak se poženo na konje in zdrirjajo z največjo naglico za beguščem.

Trinajsto poglavje.

Čitatelji najbrž še niso pozabili ostalih članov naše ekspedicije, ki jih je pustil Sodnik sredi puščave. Vrtno se k njim.

Tisti dan, ko je Sodnik z obema gonjačema odšel na poizvedovanje, so vsi utrujeni počivali. Uasif, ek Hafat si je bil prejšnji dan izpahnil nogo, kar ga je hudo bolelo. Hudales mu jo je naračeval. Ko je počival zdaj v svojem šatoru in koval načrte za bodočnost.

Mislil je na usodo, ki ga čaka. Kakšna bo? Ali je res kaj na vsem tem, kar so mu pripovedovali stari zapiski? Ali se je še okranila cvetoča oaza sredi puščave, kamor so bili pobegnili njegovi predniki? In kako ga bodo njihovi nasledniki sprejeli?

FARAONOV DEDIČ

«Na delo», hrabri samega sebe. «Ustrelim ga, če mi zastavi pot.»

Na Arabca, ki sta se hotela že pred njim postati denarja, zdaj niti ne misli.

Zdi se mu, da bo prišel še o pravem času do konja, ki nosi bogati tovor. Kateri izmed obeh ga ima, tega ne ve, zato bo vzel oba s seboj.

Arabei ob ognu so ostali čudovito mirni, čeprav sta se Neli in Brissak pripravila v njihovi bližini. Ko pa pohiti zdaj Brissak mimo njih, skoči vseh pet roparjev kvišku in splazijo se za njim tiho kakor mačka.

Brissak hiti proti mestu, kjer stoje konji. Neli išče tam Sodnika, ki stoji za debelo palmo. Arabca pa ždi na njeno nasprotno stran.

Brissak ne opazi ne Sodnika ne obeh roparjev, pač pa ogledajo vsi trije njega, ko stopi na razsvetljeni prostor.

Hitro se ozre na vse strani. Vse je tiho. Nihče se ne prikaže. Zato ga mir zanoti. Tam stojita konja, ki sta ju jezдила Neli in njen prijatelj. Brissak ju hitro spozna. Zó prej si je dobro ogledal plemeniti živali.

Nato gre k njima. Prime ju za udi, a ko hoče skočiti v sedlo, ga zažabi železna pest za tihnik in ga potegne nazaj.

«Nesramni tat!» zagrmí Sodnikov glas.

Brissak se opoteče nekaj korakov nazaj. Med ključavnico se obdrži v ravnótežju in ko ugleda sovravnika pred seboj, nameri vanj puško.

Sodnik ne ve, kam naj bi se skril. Preden bi utegnil skočiti za drvo in nameriti orožje, bi bil Brissak že davno sprožil.

«Ha! Ravno prav mi prihaja!» krikne Brissak v divji jezi. «Pošljem te k vragom.»

«Morilec! Miruj!» zakriči v tem trenutku glas skozi temo.

Neli skoči iz grmičja in se vrže med Sodnika in Brissakovo puško.

«Ko vidi lopov, da je zakrila deklica brez strahu pred smrtonosno kroglo svojega ljubljanca, da bi ga rešila štarti, skoraj poleni. S peklenskimi posmehom napne orožje in misli ustreliti čez Nelino glavo na Sodnika...»

V tem trenutku pa počí strel. Iz grmovja šine ognjen žarek. Brissak izpusti orožje na tla in strašno zatne. Potem se mrtve zgruši.

Takoj nato počí še drugi strel in krogla zažvižga mimo Sodnikove glave.

Vse to je bilo delo trenutka. Sodnik stoji še zmeraj kakor okamecal. Prestrašil se je, ko je skočil gospodična Neli med Brissaka in njega. Drugi strel, ki je bil namenjen njemu, mu vrue zavost.

«Proč odtod! Na konja, Neli!» zakleče deklici.

Predlog novega proračuna naše banovine v razpravi

V ponedeljek 4. t. m. se je sestel v veliki dvorani banske palače v Ljubljani

banovinski svet k rednemu zasedanju, da razpravi o proračunu dravske banovine za l. 1935./1936.

Sejo je otvoril namestnik bana g. dr. Otmar Pirkmajer. Delovodja zasedanja vladni svetnik g. doktor Miroslav Seneković je prečital ukaz o sklicanju zasedanja, nato pa je najstarejši član banovinskega sveta gosp. Gajšek predlagal vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II. in vsemu kraljevskemu domu in pozdravne brzojavke predsedniku vlade Bogoljubu Jevtiču, notranjemu ministru Velimiru Popoviću in finančnemu ministru dr. Milanu Stojadinoviću.

Proračunsko razpravo je otvoril namestnik bana g. dr. Pirkmajer s skoro poldrugournim govorom, v katerem se je najprej spomnil pokojnega velikega kralja in omenil, da se bo v njegov spomin zgradila v Ljubljani moderna bolnišnica, za katero bo banovina letno prispevala po 200.000 dinarjev. Nato je očitel ogromno delo, ki ga je izvršila banovinska uprava v petletni dobi obstoja, in poročilo o novem proračunu.

Novi, šesti proračun kaže 88,7 milijona dinarjev izdatkov in prav toliko dohodkov. V primeri s tekočim proračunom je večji za 3 in pol milijona dinarjev. Poleg tega se je pokazala potreba, da sta se uvedla še poseben kmetijski sklad z lastnimi dohodki v znesku 1,4 milijona in cestni sklad s 7,4 milijona dinarjev cestnih dohodkov, tako da znaša celotni proračun brez lastnih dohodkov zavodov in ustanov 97 in pol milijona dinarjev. Povišanje v primeri s tekočim letom je terjala težnja banske uprave, da se razbremenijo preobremenjene občine, namreč občine, ki imajo nad 100 odstotkov doklad, in sreski cestni odbori z več ko 15 odstotki doklad.

Namestnik bana je navedel med drugim, kaj je banovina v petih letih storila za napredek kmetijstva (za kmetijsko šolstvo, izboljšanje semen, selekcijo živine, sadjarstvo, vinogradništvo in druge panoge). Banovina je v tem času izvršila 96 večjih cestnih in mostnih del, podpirala je prosveto in skoro vse banovinske bolnišnice razširila z novimi oddelki ali jih modernizirala. S prispevki banovine

so bili zgrajeni štirje zdravstveni domovi in mnogo vodovodov in zdravstvenih vodnjakov. Banovina je ustanovila za omiljenje brezposelnosti bednostni sklad, posvečala brigo zaščiti dece in mladine ter podpirala trgovino, obrt in tujski promet.

Dr. Pirkmajer je nato prešel

na pojasnila in utemeljitve novega proračuna, ki je predložen sedanjemu zasedanju banovinskega sveta. Večina izdatkov proračuna, 40 odstotkov, gre za banovinske ceste. Najvažnejša nadaljnja postavka so izdatki za bolnišnice in zdravstveno službo na deželi. Prenapolnjenost bolnišnic upravičuje to postavko. Potem je dr. Pirkmajer obravnaval postavko za pospeševanje kmetijstva, ki je v neugodnem položaju. Zakon o pospeševanju kmetijstva je naložil občinam, da posvečajo temu vprašanju vso pažnjo, ter jih zavezal, da morajo prispevati 10 odstotkov svojih proračunov v kmetijski sklad. V letošnjem banovinskem proračunu je večji znesek, s katerim bo banovina pomagala preobremenjenim občinam glede prispevanja v ta sklad. V proračunu so povišani zneski za podpiranje gradbe silov in gnojilnic, za živinorejo in nekatere druge kmetijske panoge. Podpore naj bi se dajale v obliki brezobrestnih posojil. Da se povečajo sredstva za pospeševanje kmetijstva, se je uvedla taksa na prenos lastništva živine. Taksa za izdajo živinskega polnega lista je ostala neizpremenjena. Nova taksa so bo odvajala v poseben kmetijski sklad za pospeševanje kmetijstva.

Ko je obrazložil še izdatke za prosveto, bednostni sklad in osebne izdatke (osebni izdatki znašajo v banovinskem proračunu okoli 20 odstotkov proračuna, a v državnem nad 50 odstotkov), je prešel namestnik bana

na dohodke banovine.

Pri tem je med drugim ugotovil, da je poslovanje vseh banovinskih zavodov usmerjeno na čim bolj gospodarsko izrabo razpoložljivih sredstev. Težišče banovinskih financ je na davčninah. Državnih prispevkov skoro ni več. Z zadevnim prispevkom, ki je v proračunu, se hoče opozoriti, da je vendarle dolžnost države, da prispeva k banovinskemu proračunu, ker je mnoga bremena prevajala na banovine.

V novem proračunu imamo v tem pogledu znatne izpremembe.

Banska uprava hoče pomagati preobremenjenim občinam, ki imajo nad 100 odstotkov doklade, in sreskim cestnim odborom, ki imajo nad 15 odstotkov doklade. Najbolj občutna bremena so neposredni davki, kar se pokaže zlasti v času gospodarske stiske. Čeprav je naš način neposrednih davkov v splošnem dober, je vendar težavno doseči pravo soglasje v obremenitvi posrednih donosnih virov. Ponekod je namreč donos znan, drugod se da prikrihati. Vse to povzroča, da morajo biti davčne stopnje za posredne davčne vire različne. Kljub temu pa se ne da prepričati, da ne bi bilo v obremenitvi posameznih davčnih virov nesoglasja. To nesoglasje pa doklade naravno povišajo. Kdor je že pri splošnem državnem davku prizadev, bo se bolj pri samoupravnem. Krivica za posameznega davčnega zavezanca je baš v tem, da se zajamejo različni viri neenako in tudi pri istem davčnem viru posamezniki različno.

Iz vseh teh razlogov je videti v novem proračunu znižanje doklad za 15 odstotkov, kar znači pri celotni obremenitvi približno 12 milijonov dinarjev. To se bo v gospodarstvu brez dvoma blagodejno poznalo.

Za ta izpad smo naravno morali iskati drugih virov. Pri tem pa smo se le v manjši meri poslužili trošarin, in tudi tu v tako neznatni stopnji, da ne pomenijo resnejše obremenitve in se verjetno v prometu sploh ne bodo poznale. Gotovo je dandanes promet razmeroma najbolj zanesljivo merilo davčne možnosti. Zato smo predvsem iskali povišanja pri pravno-prometnih davkih, ki se skrivajo pod imenom raznih taks. Davek je naložen na samo dejstvo prometa. Ta način obdavčenja ima tudi prednost, da se plačuje tako rekoč v manjših obrokih, takrat, ko zavezanec opravi promet.

Zelja banske uprave je, da bodi tudi občinska finančna politika v soglasju s splošno finančno politiko in v skladu z davčno močjo zavezancev. Ker želi, da ne bi bilo v nobeni občini in v nobenem cestnem odboru skrajne obremenitve, je v novem proračunu na razpolago znesek 2-8 milijona dinarjev, s katerim bo pomagala občinam z nad 100 odstotno doklado in sreskim cestnim odborom z nad 15 odstotno doklado. S tem upa doseči, da skoro ne bo občine in sreskega cestnega odbora z višjo doklado. Le v izjemnih primerih bi imele posamezne občine največ 125 odstotkov, cestni odbori pa 20 odstotkov doklad.

Bilo je ogromno in krvavo rdeče.

Kakor bi bilo pilo kri...

Hudales se ni mogel ubraniti te misli, ko ga je zagledal.

Novo jutro in tovariš se že zdaj ni vrnil.

Nekje pod nebom so plaval jastrebi. Kaj so iskali? Plen!

Morda... morda... so že trgali Sodnikovo truplo.

Uasifa el Hajata je noga že nehala boleti, čeprav je bila še zmeraj zatekla.

Zviti Kopt bi bil najrajši kar odjezdil dalje. Kako rad bi bil rekel Hudalesu, naj čimprej odri-nejo, toda vedel je, da bi ga bil s tem užalil. Zato je potrpežljivo čakal.

Opoldne so pospravili šatore. Solnce ni tako pripekalo kakor druge dni, zato so lahko brez te-žave nadaljevali pot.

Kako nerad se je Hudales ločil od kraja, kjer je poslednjič govoril s svojim prijateljem, kjer ga je poslednjič videl, kako odhaja v peščeno morje.

Samemu sebi je očitil, da je kriv prijateljeve smrti.

On ga je poklical iz Ljubljane v Egipt. On ga je zvalil s seboj, ko mu je pokazal svoje odkritje.

Zaradi njega se je Sodnik izgubil v puščavi.

Kakor pogrebci so se pomikali počasi dalje.

Vse je bilo tiho. Samo enakomerno ugrezanje nog v pesek se je čulo. Nič drugega...

Štirinajsto poglavje.

Po štirih dneh potovanja po puščavi so prišli do velike oaze, ki je bila docela zapuščena.

Nikjer ni bilo videti človeških sledov. Vse je kazalo, da doslej človeška noga sploh ni stopila v to samoto.

Ko so velblodi obstali sredi oaze in ko so začeli gonjači razkladati tovore, se je začelo z visokih palm vreščanje puščavskih ptic. Skozi grmovje so zapazili Beduini v soju ognja lesket oči puščavskih zveri. Ta oaza je bila torej njihovo zavetje.

Strah je obšel vse gonjače, toda Hudales jih je hitro pomiril. Po oazi je ležalo vse polno trhljih paim, ki jih je bog ve kdaj že podrl vihar. Ljudje so nanosili lesa na veliko planoto sredi oaze in napravili na osmih krajih ognje.

Štirje stražniki so morali ponoči paziti, da ni ogenj nikjer ugasnil. Tako se nobena zver ni upala priti v bližino, saj je znano, da se loje ognja. Velblode so privezali k palmi, ki je stala na samem sredi planote, in pri njih sta morala stati dva gonjača s puško v rokah.

Udeleženci ekspedicije so se to noč po dolgem času prvič spet naspali.

Ko so se drugo jutro zbudili, sta si Uasif el Hajat in Hudales ogledala vso oazo. Bila je precej velika, saj sta potrebovala malons dobro uro, preden sta prišla okoli nje. Palme so bile polne sadežev in takoj sta sklenila, da bo vsa ekspedicija počakala tu tri ali štiri dni, da se ljudje opomorejo za nadaljnjo pot. Odkrila sta tudi močan stu-

deneč, ki je vrel iz tal in dajal hladno vodo. Tega odkritja sta bila najbolj vesela, ker je bila voda, ki so jo nosili s seboj, že precej slabega okusa.

Zlasti Hudalesu je bilo dosti do tega, da bi ostali tu nekaj dni. Misli na to počivanje se je oklenil kakor utopljenec rošilne bilke. Upal je v dnu srca, da se je Sodnik morda vendarle rešil in da bo prišel za njimi. Saj ima pri sebi kompas in ve, v katero smer so namenjeni.

Ko bi bil vedel, kako je bilo v resnici s Sodnikovim kompasom, najbrž ne bi bil tako vztrajal, naj še ostanejo tu.

Popoldne je z gonjači preiskal vsa kotičke oaze. Pri tem so ustrelili več zveri. Tako so se založili tudi z mesom, ki jim je za večerjo dobro teknilo.

Vzlie temu pa se ponoči še prav tako dobro pazili na stražo kakor prejšnjo noč. Vedeli so, da vseh zveri še niso iztrebili in niso hoteli ponoči doživeti kakšnega neprijetnega presenečenja.

Drugi dan so začeli obnavljati svojo zalogo živil. Nekaj reči se jim je bilo izpridilo in to so zavrgli. Zato pa so si pripravili obilo sadja in mesa.

Hudales je vsak dan opazoval z daljnogledom vso okolico. Še zmeraj je upal, da bo kje zagledal svojega prijatelja.

Toda ne — kamor mu je seglo oko, povsod je videl samo peščeno morje in nikjer ni zagledal živega bitja.

Počasi se je vdal v usodo in začel sam pri-ganjati k odhodu.

(Dalje prihodnjič.)

Preteklo je prvo leto, odkar se je izvršila združitve občin, ki je znižala število naših občin od 1065 na 376. Ze sedaj se opažajo uspehi te prerosne. Sicer so naloge, bremena in dolžnosti, ki so jih prevzele sedanje povečane občine, mnogo obsežnejše in je delo mnogo hujše, ker je področje znatno širše, vendar se kljub temu vse delo temeljito in točno opravlja. Splošno povprečno stanje občinskih doklad se je po združitvi nekoliko znižalo. Medtem ko je bilo splošno povprečje občinskih doklad leta 1933. približno 74 odstotkov, je padlo leta 1934. na 72 odstotkov. V še večji meri pa je vplivala združitve na izenačenje višine doklad med občinami samimi.

Namestnik bana je naposled izrekel priznanje in zahvalo županom in občinskim odborom, ki so se z veliko vnemo lotili važnih javnih poslov, in omenil, da posveča banovina pozornost tudi občinskim cestam. Zato se je pri tehničnem oddelku banske uprave ustanovil poseben referat za občinske ceste, ki bo šel občinam na roke z nasveti in navodili.

Ženske!

Pranje s SAMORAD pralnim praškom Vam bo v veselje, bleščeče belo perilo Vaš ponos!

Zahtevajte odločno

Samorad

pralni prašek

Po poročilu g. dr. Pirkmajerja se je začela proračunska razprava,

ki traja še dalje in bo morda posledica te razprave, da se bo ta ali ona postavka izpremenila, o čemer bomo še poročali.

velike in hude naloge, in priznati je treba, da jih vzorno vrše.

Denarni položaj podeželskih občin je z novim zakonom dobil ugodno izboljšanje, predvsem kar se tiče občinskih bremen. Združenje je dajave smotrno in pravično porazdelilo in izenačilo, tako da imamo danes le malo občin, katerih doklade bi presegale 100 odstotkov. Namen banske uprave je, da bo v bodoče stala ob strani zlasti hujše prizadevanjem občinam in da jih razbremeni. Letošnji banovinski proračun je sestavljen v tem smislu. S takšnim prizadevanjem bomo gotovo dosegli, da prihodnje leto ne bo mnogo občin z več kakor 100 odstotnimi dokladi.

Med bremenami, ki težijo kmečke občine, so zelo občutni stroški za učiteljske stanarine in za šolstvo. Naš namen je, da prihodnja leta mnogo teh postavk prevzame banovina v svoj proračun.

Med nujnimi nalogami, ki jih bo treba v najkrajšem času rešiti, je tudi vprašanje cest. To vprašanje je posebne važnosti zlasti za kraje, ki živijo od tujkega prometa. Banska uprava bo poskrbela, da se uredi po takšnih krajih potrebno nadzorstvo za ceste, in občinam, ki bodo v tem pogledu same pokazale kaj volje in izpodbiude, bo nudila tudi potrebno gmočno pomoč.

Z željo, da bi vsi župani vztrajali pri svojem delu z isto vnemo kakor doslej, in z obljubo, da bo banska uprava zmerom podpirala vsako gibanje za izboljšanje, kolikor ji bo le mogoče v okviru denarnih možnosti, je namestnik bana iskreno želel zborovanju najboljšega uspeha.

Na predsednikov predlog so bile nato najprej sprejete vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Pe-

Okrog 300 slovenskih županov je zborovalo

V dvorani Trgovskega doma v Ljubljani se je na svečnico vršila redna letna skupščina Županske zveze. Udeležba je bila ogromna, kar je v prvi vrsti pripisati dejstvu, da je zaradi senatskih volitev naslednjega dne velika večina županov že na praznik prišla v Ljubljano. Razen županov skoro vseh občin dravske banovine so prisotni stvovali zborovanju tudi namestnik bana g. dr. Pirkmajer in ministri n. r. dr. Kramer in Pucelj z velikim številom senatorjev in poslancev.

Zbor je otvoril predsednik zveze župan g. Babnik iz St. Vida nad Ljubljano in se spomnil hudega udara, ki je lani zadal narod in državo s smrtjo našega velikega vladarja. Njegov spomin so zborovalci počastili s trikratnim klicem Slava, nato pa so obljubili zvestobo mlademu kralju Petru II.

V svojih nadaljnjih izjavah je g. predsednik poudaril, da so imeli župani v preteklem letu največ dela in skrbi z novo ureditvijo občin. Mnogo poslov so zadajale tudi denarne težave naših najnižjih upravnih edinic. Ob številnih posredovanjih in prošnjah, ki jih je na vse strani vlagala Župan-

ska zveza, je bilo tudi mnogo lepih uspehov. Treba pa je, da se župani še tesneje oklenejo svoje organizacije.

Poročilo je bilo odobreno brez obravnave, nato pa je bila na predlog kranjskega župana g. Pirca soglasno sprejeta razrešnica odboru. Pri volitvah je bil soglasno

izvoljen dosednji odbor

s predsednikom g. Valentinom Babnikom na čelu, samo pri nekaterih sreskih zastopstvih — župani vsakega sresa so zastopani po enem odborniku in namestniku — so se izvršile manjše izpremembe.

Namestnik bana g. dr. Pirkmajer je zatem govoril

o delu in položaju naših občin.

Lansko leto smo preživeli v znamenju preosnov občinske uprave. Novi zakon nam je prinesel nov tip občine in z veliko skrbjo smo vsi čakali, kako se bo ta nova jedinica uveljavila. Danes pa že lahko rečemo, da občine po združenju vzorno delujejo. Zlasti na deželi, kjer živijo ljudje pri današnji stiski v veliki bedi, so župani vsak dan postavljeni pred

Soteščan:

RAZBOJNIK

(Povest iz starih časov.)

Pastirovanje pri Sv. Lenartu ni bilo kdo ve kako naporno. Ljudje so bili trdni in zdravi, zato ni bilo sitnosti z bolniki. Podružnice, kolikor jih je bilo, niso bile oddaljene in nikjer se ni vršilo cerkveno opravilo več ko dvakrat na leto. Ljudstvo je bilo vdanó svojem župniku kakor otroci svojem očetu. Vse ga je ljubilo in spoštovalo.

Župnik Valentin se je pri Sv. Lenartu popolnoma udomačil. Vse mu je priraslo k sreči: živahna mladina in resni starčki, pa tudi kraj in prijazne vasice. Nikdar si ni želel premestitve in prav rad je poslušal, kadar so fantje na vasi zapeli tisto pesmico, ki mu je tako ugajala, namreč:

«Prejubi moj Lenart, kako si ti svet, imaš majkeno faro in dosti deklet. — Pa nikoli več, pa nikoli več, pa nikoli od Lenarta preč!»

Podgorski gospod ni ljubil večernih sprehodov. Ko se je zmrčilo, je bil že vselej v župnišču, ki ga je ponoči skrbno zaklepal. Njegovo navado je poznala vsa okolica, zato ga ni nihče motil po večernem zvonjenju.

Nekega večera pa je nastala nepričakovana izprememba. Ko se je znočilo in je bil gospod že pri večerji, je potrkal nekdo na vrata.

«Kdo je?» je vprašal gospod skozi okno.

«Obhajilo», se je glasil odgovor.

Župnik je vstal od mize. Obšli sta ga skrb in bojazen. Že je šel obhajati ponoči, a to je bilo pred mnogimi leti. Takrat je bil šele drugo leto v Podgorju.

«Ali se mudi? Se je li kdo ponesrečil?» se je bal za svoje ovčice.

«Nevarno je», je odvrnil kratko možakar.

«Pa kam bo treba iti?»

«V hribe, gospod župnik.»

«Pokličij cerkovnika, naj pripravi», se je glasilo duhovnikovo naročilo.

Mož se je odpravil proti cerkvi, kjer je stala tudi mežnarija.

Duhovnik ni smel odlašati. Ogrnil je plašč in poiskal palico. V cerkvi je že gorela luč pred velikim oltarjem. Iz zvonika se je oglasil zvon, ki je opozoril prebivalce na skrivnost zadnje popotnice.

Vaščani so prišli v cerkev s prižganimi svečami. Radovednost, kam pojdejo obhajati, je bila velika. A nihče ni poznal spremljevalca, ki je stopal pred duhovnikom s svetilko in z zvoncec.

Kake pol ure od Podgorja se je pot odeepila s ceste. Spremljevalec je zavil proti gozdu in krenil na stezo, ki se je spenjala navzgor po bregovitem pobočju. Stopinje so se jima toville med kamenjem in koreninami.

Prispela sta do razdrapane oglarske koč. Župnik je poznal oglarje; mislil je, da se je zgodila tukaj nesreča. Toda spremljevalec je stopal dalje. Duhovniku se je videlo sumljivo. Sreče mu je pričelo nemirno utripati.

Izročil se je božjemu varstvu. «Gospod, ti me reši pogube», je molil tiho. «Varuj me naklepov hudobnega človeka. Pripelji me nazaj k mojim ljubljnim ovčicam.»

Tam, kjer se je začelo gorovje, sta ju čakala dva človeka. Stala sta prav ob poti. Oba hkratu sta iztegnila roke proti duhovniku ter ga ustavila. Zavezala sta mu oči in ga prišla za roko.

«Naprej!» sta pošepnila duhovniku, ko sta dovršila svoje delo.

Župniku je zastala noga. Razbojnika sta čutila, kako silno mu je utripala žila. Zato sta ga začela miriti: «Ne bojte se! Nič hudega se vam ne bo zgodilo.»

Duhovnik se je vdal v usodo. Zaupno se je pogovarjal z Bogom, ki ga je nosil na svojih prsih. Molitev ga je čudežno pokrepčala. Slutil je, da se bliža roparskemu brlogu. Okolice sicer ni mogel videti, ker je imel zavezane oči; vedel pa je lahko, kdaj je prišel v gorovje. Pod nogami se mu je začel drobiti pesek in pot se je nagibala v dolino.

V roparskem brlogu je vladala nočna tišina. Rokovnjači so se zhalj duhovnika ter se umaknili v svoja skrivališča. Niti straže ni bilo več na prelazu.

Tolovaja sta privedla duhovnika pod pečino. Tu sta mu razvezala oči in pokazala vhod v skalovje. Duhovnik se je sklonil in zlezal skozi tesno odprtino.

Votlina je bila motno razsvetljena. Ob steni je bilo bomo ležišča. Ranjenec je ležal na posušeni gozdni travi. Zraven njega je bil nizek stol za duhovnika. Sveča je gorela na drugi strani.

tru II. in pozdravne brzojavke predsedniku vlade Jevtiću in ministru notranjih zadev Popoviću, nato pa je tajnik g. dr. Fux podal podrobno poročilo o delovanju zveze v preteklem letu.

Vse delovanje naših občin se je lani gibalo med skrajnimi naporji, da se čimprej uredi delovanje novih upravnih edinic, in pod vtiskom vedno večje utesnitve zaradi skrajnih denarnih sredstev. V takih razmerah občine pač niso mogle ustrezati vsem zahtevam svojih občanov, vendar pa so občinske uprave kljub temu z ogromno požrtvovalnostjo svojih organov, zlasti posameznih županov, izvršile velike naloge, tako da so danes urejene razmere v večini občin.

Huda gospodarska stiska je povzročala mnogo skrbi in dela. Neizplačevanje že pobranih občinskih dokladov je občine privedlo v težaven denarni položaj. Bilo je treba vse moči posvetiti reševanju vprašanj, ki bi pri prirodnem razvoju lahko izostala.

Glede na izvajanje novega zakona o občinah je zveza priredila lani 45 enodnevnih tečajev za župane, odbornike in uslužbence občin. Vprašanju javnih del je zveza posvetila posebno pozornost in je izdelala tudi podroben načrt za izvedbo javnih del, ki ga je predložila odločujočim uradom. Pomankanje denarnih sredstev je sicer zaviralo rešitev teh predlogov, a upamo, da postopno še vse pride na vrsto. Velike važnosti je bil v preteklem letu zlasti desetdnevni tečaj za občinske tajnike, ki se ga je udeležilo 96 občinskih delavcev.

Največ dela je povzročilo zadrževanje občinskih dokladov, zavoljo česar so prišle številne občine v težavne denarne zagate. S številnimi spomenicami je zveza opozarjala vse odločujoče činitelje na hude posledice takega poslovanja in je tudi uspelo, da je bil večji del dokladov izplačan, a še ne v polnem obsegu. Občine bi zvezi to delo zelo olajšale, če bi sproti pošiljale točna poročila in odgovore na vprašanja.

Pri raznih načrtih zakonov je zveza zmerom zastopala koristi naših občin. V mnogih zadevah je uspela, mnogo vprašanj je bilo odločenih, mnogo jih pa tudi ni uspelo. Tako je ostalo nerešeno vprašanje učiteljskih stanarin in kuriva. Prav tako vprašanje dimnikarskih redov za deželo in druga vprašanja.

Hude denarne razmere v banovini in nevzdržno denarno stanje nekaterih občin je zvezo napotilo, da je poizkušala dobiti za naše občine pri Državni hipotekarni banki in pri Poštni hranilnici posojil vsaj do 30 milijonov dinarjev. Dolgovi naših občin

znašajo samo za šolstvo 47 milijonov. Ker so posojila pri naših občinah v vsakem oziru zaupljiva, je zveza pričakovala ugodne rešitve, a prošnja je bila zavržena. Pravilno bi bilo, da prevzame del posojil, ki so jih krili naši domači zavodi, državni denarni zavod, da se tako olajša nevzdržno stanje naših denarnih zavodov.

Pri denarni stiski naših občin je tudi Zupanska zveza sama bolj živovarila, ker so bili prispevki le pičli. Na koncu svojega poročila je tajnik izrekel zahvalo še inspektorju pri lanski upravi g. Gorkiču, ki je stal zvezi in občinam vedno z nasvetom in ponkom na razpolago.

Ko je bil glavni del dnevnega reda izčrpan, je sledilo dvoje zanimivih poročil. Inspektor gospod Gorkič je nazerno prikazal položaj naših občin po izvršeni združitvi, tajnik zveze g. dr. Fux pa je govoril o hudem denarnem položaju naših občin in o načinu in sredstvih za njihovo ureditev.

Na koncu je g. dr. Fux predlagal naslednjo

resolucijo,

ki je bila soglasno sprejeta: «Občni zbor naroča predsedništvu Zupanske zveze, da zainteresira vse v poštev prihajajoče činitelje, da se občine razbremenijo plačevanja stanarin učiteljskemu osebju in da se zakon o narodnih šolah v tem oziru izpremeni. Nadalje naroča skupščini predsedništvu, da pokrene na odločujočih mestih potrebno, da bodo davčne uprave že vplačane občinske doklade takoj odkazovale občinam. Vsako zadrževanje občinskih dokladov onemogoča redno poslovanje občin, kar ni niti v korist naroda niti v korist države. Zaradi vedno večjih poslov pri občinah se občine tudi materialno vedno bolj obremenjujejo. Novih bremen ni mogoče nalagati občanom, zaradi česar je nujno potrebno, da se vprašanje samonpravnih financ uredi z zakonom, tako da bodo samouprave v denarnem oziru lahko zadostile zahtevam ljudstva in države, da pa obremenitev ljudstva z novimi dokladi ne bo ubijala vsega nadaljnjega razvoja našega gospodarstva».

Resoluciji je g. tajnik pridružil še

nekaj nujnih predlogov,

ki so jih posamezni župani pisмено predložili skupščini. Med drugim je občni zbor zahteval, naj vlada dovoli županom za njihova uradna potovanja polovično vožnjo, da naj se vse kazni, ki jih odmerja sresko načelnikštvo, stekajo v podporni sklad pristojnih občin, da naj se za vse kraje, ki so navezani na tujski promet, uvedejo tedni turistični vlaki, da naj se obrestna mera za dolgove

kmečkih občin, ki znaša zdaj 8 do 10 odstotkov, zakonito zniža na 4 do 5 odstotkov, da naj se z zakonom zatre beračenje in klatenje in tako naprej. Razprava, ki je sledila, pa je sprožila še več samostojnih predlogov. Tako je eden izmed zastopnikov višnjegorskega okraja zahteval, naj dobi Višnja gora samostojen cestni okraj ali pa naj se člani cestnih odborov volijo. Narodni poslanec g. Urek je opozoril na novo kmečko uredbo, ki jo je pripravljala vlada. O tem se je vnela živahna in dolgotrajna razprava, med katero se je oglašil k besedi tudi namestnik bana g. dr. Pirkmajer.

Posamezni župani so nato postavili še nekaj predlogov, tako glede nove takse na kolesa, kuluka na cestah, zavarovalnic za primer požara. Navdušeno je bil sprejet predlog moravškega župana, da naj bi vodstvo občinske blagajne, ki je po novem pravilniku v rokah delovodje, prešlo na člana občinske uprave, ki lahko nudi tudi vse potrebno jamstvo. Namestnik bana g. dr. Pirkmajer, ki je na vse predloge dajal pojasnila, je obljubil vso pomoč, da bo ustrezno izraženim željam. Župan g. Bulc iz Mirne se je zavzemal za uvedbo obveznega zavarovanja proti toči in za uvedbo državne zavarovalnice proti ogoju. Potem ko je bilo sprejetih še nekaj drugih predlogov, je predsednik g. Babnik zaključil občni zbor.

GOSPODARSTVO

Tedenski tržni pregled

GOVED. Na živinskem sejmu v Mariboru so bili za kilogram žive teže naslednje cene: debelim volom 2.50 do 3.50 Din, poldebilim 2 do 2.25, plemeniskim 2.50 do 3, bikom 1.75 do 2.75, debelim kravam 2.25 do 3, plemeniskim 2 do 2.25, klobasaričam 1 do 1.50, molznim in brejim kravam 2 do 2.75, mladi živini 2.50 do 3.50, teletom pa od 3 do 4 Din. — Začuji živinski sejem v Ptuj je bil zelo dobro založen. Povprečne cene za kilogram žive teže so bile: kravam 1.75 do 3, telicam 2.75 do 3.75, volom 2.50 do 3.50, bikom 2.50 do 3.50 Din. Konji so se prodajali po kakovosti od 650 do 3200 Din za rep.

SVINJE. Na ptujskem svinjskem sejmu so bile za kilogram žive teže naslednje cene: pršutarjem 4 do 5 Din, debelim svinjam 5 do 6 Din. Plemenke do enega leta stare so prodajali od 200 do 400 Din, prasce, stare 6 do 12 tednov, pa od 65 do 100 Din za rilec.

Cim je došel duhovnik, se je Mana odstranila. Sedla je na kamen zunaj ob votlini in jokala. V duhu je gledala svojo rodno kočo. Mislija je na mater in na sestro v živih mladostnih spominih. «Nazaj na Močilje!» ji je zaklicala vest. «Poglej, kam si zablodila!»

Sporočnik je sedel na stolček ob ležišču. «Bžeje usmiljcaje je nekončno», je nagovoril bolnika.

Z muko se je obrnil ranjenec k spovedniku. «Občuzim se, duhovni oče...» je prišel zaupno.

Duhovnik ga je poslušal s sočutjem. Ni se mogel ubraniti solz, tako ga je genila odkritostna obtožba. Bolnik je govoril tiho s pojemajčim glasom. Iz oči so mu polzele solze kesanja.

«Ali se hočeš vrniti nazaj v pošteno življenje?» ga je vprašal duhovnik.

«O, če bi se mogel!» Njegov obraz se je čudovito izpremenil.

«Zakaj se ne moreš? Grehi so ti odpuščeni.»

«Hvala za veliko milost. Toda jaz ne morem več hoditi...»

«In če bi mogel, ali bi šel nazaj k očetu?»

Medved mu je nemo prikinjal.

«Ter bi popravil, kar si zagrešil?»

«Seveda, ako bi ozdravil...»

Duhovnik je blagoslovil njegov trdni sklep s čudotvornimi besedami: «Zaupaj, vstani in hodi! Tvoja vera ti je pomagala...»

Nato ga je mazilil s poslednjim oljem.

Mana je čepela zunaj pred votlino. Čula je stopinje; nekdo se je bližal z naglimi koraki.

Ko se je ustavil, ga je spoznala. Bil je ropar, ki je privedel Gašperju gospoda. «Mana, ali že veš?» jo je nagovoril. «Taborišče je prazno... Tudi straže ni več na Prelazu.»

«Nič ne vem», se je plaho vzravnila.

«Nekdo je moral biti tukaj s kakim poročilom»

«Lahko je bil zaradi mene. Videla pa nisem nikogar. Ves dan sem bila v votlini»

«Nekaj se je moralo zgoditi», je trdil razbojnik. «Tudi Rogač je pobegnil...»

«Prav je napravil», je rekla malomarno. «Drugrega mu tudi ni kazalo.»

«Tako se je širokonostil, pa nas je pustil na cedilu...» Rokovnjač se je ozrl nazaj proti prelazu. Tam je nenadno nastala svetloba.

«Luč... lakle... biriči prihajajo...» je opozoril Mano. «Beži, da te ne dohijo...»

«Jaz ne grem nikamor», je odgovorila. «Tukaj sem; naj naredijo z mano, kar hočejo...»

«Nikar jih ne čakaj. Tudi tebe bodo prijeli...» Tolovaj je odbežal proti kotlini. Tam je vedel za skrivno stezo čez gorove.

Mana je ostala sama. Spet je sedla ter se naslonila na pečino. Zamislila se je v nestalnost človeškega mišljenja. Roparski poglavar je bil temu dovolj glasna priča. Z Medvedom sta bila nerazdružljiva prijatelja. Sama ju je čula, kako sta si olotala zvestobo. Rotila sta se, da je ni nevarnosti, ki bi ju razdvojila. Pa je zapihal rahel vetrič in širokonostnik je vrgel puško v koruzo. Niti poslovil se ni, ko je pobegnil. Vse njegovo zatrdovanje je bilo lažno in prazno.

Luči, prihajajoče čez prelaz, so napolnile domala vsa gorsko dolino. Krožile so po taborišču med kočami od votline do votlin, ki so se zaježale pod skalovite vrhove sivga pogorja. Vmes so se čuli dogovorjeni znaki biričev, ki so stikali za rekovnjači.

Nekdo je rezko zažvižgal pred votlino. Mana se je prestrašila. Omamila jo je močna svetloba.

«Kdo si, nesrečnica?» Birič jo je obsvetil s smoleno baklo.

Dekle je osramočeno povsilo glavo.

«Mana je», jo je spoznal nekdo z Močilja. «Tista Srakarjeva Mana, ki je šla služiti v mesto, kakor pripoveduje njena mati.»

Mana je ležala v zemljo. Spoznala je Lisca, svojega soseda.

«Ali je res?» Ob dekletu se je zbrala gruča biričev. Vmes so bili tudi Močiljevi, njeni sorodje.

«Kje pa je razbojnik?» so jo vpraševali.

«Tukaj je neka odprina...» Lisec je zapazil vhod v votlino.

Mana mu ni odgovorila. Sramovala se je domačinov, ki so jo pričeli grčiti.

Biriči so vdrli v votlino in našli duhovnika. Podgorskega gospoda so vsi poznali. «Kaj delate tukaj? Ali so vas roparji ujeli in zaprli?» so hlastno poizvedovali.

Duhovnik jim je povedal natančno, kakor se je zgodilo.

Razbojnik, ki je nekaj časa skrival porasli obraz, ga je nazadnje pokazal. Biriči ga niso takoj spoznali. «Kje je Gašper?» so pritiskali na Mano.

Sejmi

1. februarja: Sv. Jurij-ob južni železnici;
2. februarja: Motnik, Kamnik (samo živilski);
3. februarja: Sevnica, Zalec, Semič, Dob, Dolenja vas, Brežice, Št. Lambert, Žerovnica, Ponikva;
4. februarja: Bogojna;
5. februarja: Ljutomer.

Vrednost denarja

Na borzah smo dobili v devizah z všteto menjico 28.50 %:

1 holandski goldinar za 29.69 do 29.85 Din;
1 nemško marko za 17.56 do 17.70 Din;
1 dolar za 43.77 do 44.13 Din;
10 francoskih frankov za 289.60 do 291.03 Din;
10 češkoslovaških kron za 183.35 do 184.46 Din;
10 italijanskih lir za 371.68 do 374.77 Din.

Avstrijski šiling se je trgoval v zasebnem klirgu po 8.10 do 8.20 Din. Vojna škoda je bila po strogu 391 Din, investicijsko posojilo pa po 75 do 78 Din.

Kratke vesti

— Uvedba prisilnih združenj za industrijo. Minister za trgovino in industrijo je predpisal pravilnik o ustanovitvi obveznih industrijskih združenj, ki obstajajo v zmislu zakona o obratih tudi za zgozve in obrtnike. V načelu se mora za vsako tovarno, odnosno zbornično področje izvesti določena prisilna organizacija.

— Znižanje lombardne obrestne mere pri Poštni hranilnici. Nadzorstveni svet Poštne hranilnice je sklenil, naj Poštna hranilnica zniža obrestno mero na lombardna posojila od 8 na 7 % letno. Znižana obrestna mera velja za nova posojila takoj, za že dovoljena pa od prihodnjih podaljševalnih rokov. Stara obrestna mera ostane neizpremenjena.

— Izpremembe v točilniškem pravilniku. Finančni minister je izpremenil točilniški pravilnik v tem smislu, da se v bodoče pri izdajanju dovoljenja za točilno pravico ne bo zahtevalo potrditve plačanih neposrednih davkov. Ta izprememba je bila potrebna, ker v zadnjem času mnoge osebe, ki so poravnale davčnih dolgov, niso mogle začeti s poslovanjem, ki bi jim omogočil, da bi svoje davčne dolge poravnali.

— Podaljšan rok za izmenjavo platišč na tovornih vozilih. Na predlog gradbenega ministra je ministrski svet izdal uredbo, s katero se rok za izmenjavo platišč na obstoječih tovornih vozilih v

Ponos

perice in gospodinje je lepo,
belo perilo, ki ga dá le

Riviera - terpentinovo milo

Zahtevajte ga povsod!

amislju zakona o zaščiti javnih cest podaljša do 31. decembra leta 1936.

— Izvoz fižola v Francijo. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine razpolaga s seznamom francoskih uvoznikov, ki imajo francoska uvozna

dovoljenja za jugoslovanski fižol. Zanimirani jugoslovanski izvozniki, ki bi želeli izvoziti fižol v teku tega trimesečja v Francijo, lahko dobe seznam od Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu.

Dekle jim je namignilo na ležišču.

«Vidiš ga! Saj je res!» so se čudili ter ga resno opazovali, ali se ni ropar morda potuhnil, da bi prevaral duhovnika in biriče.

Župnik je potrli, da je bolnikovo stanje skrajno nevarno. «Imajte usmiljenje s siromakom», je napovedal kot rešilec. «Nesrečnik je grešil, a se skesano spovedal ter bo popravil svoje zmore. Odpustite mu, kakor mu je odpustil Bog v nebesih.»

Biriči so gledali srepo Gašperja, a se ga niso mogli sramotiti. Duhovnikova beseda jim je bila sveta in neovržna. Medved, o katerem so krožile tako strašne govorice, jim ni bil več razbojnik, marveč spokornik.

Nesrečnik se je zavedel, kdo je njegov dobrotnik. Dvignil se je na ležišču in poljubil duhovniku noko. Solza hvalečnosti je zdrknila po njegovem blestem licu.

Lisee in njegovi sosedi se niso mogli premagati, ter so se lotili Mane. «Nesramnica, vlačuga!» so ji pričeli psovati. «Sramota, da najdemo dekle tako pošteno vasi v roparskem brlogu!»

Mladenka je mlo zajokala. Ne od jeze ali zaradi vžaljenja, marveč zato, ker jo je zbodla resnica. Gabilo se ji je zmotno življenje. «Oh, kam sem našla!» se je solzila. Vsa skesana je pokleknila pred duhovnika.

«Blagor usmiljenim!» — Gospod Valentin jo je videl kakor Kristusa, spokorno Magdaleno. Navajal je besede iz sv. pisma: «Videl sem cedre na Libanonu in so padle... Kdor je brez greha, naj prvi pobere in vrže kamen...»

Nato jo je prijel za roko ter jo dvignil z besedami: «Deklica, vstani in hodi! Blagor mu, kdor spozna svoje zmore ter se vrne s krive poti!»

Močiljci so utihnili. Učenemu gospodu ni mogel nihče ugovarjati. Vsako trditev je ovrzel s kakim svetopisemskim izrekom.

Skrbni duhovnik je izročil Močilcem oba izgubljenca. Naprosil jih je, naj ju povedejo nazaj v domačo hišo. Mano naj oddajo materi in Gašperja očetu. Zaradi kazni pa je obljubil posredovati pri graščaku ter se zavzeti za oprostitev.

Medtem se je pričelo daniti. Biriči so ponovno preiskali gorsko dolino, a kolibe so bile prazne. Roparji so se pravočasno umaknili iz svoje trdnjave. Mana ni vedela, kdaj so jo popihali. Najbrž so odšli takoj, ko se je pričelo mračiti. Nekdo jih je moral opozoriti na pretečo nevarnost.

Ko je gorovje obsijalo solnce, so tudi biriči odšli v dolino. Močiljci so nesli Gašperja na nosilnici kakor mrtiča. Za njimi je stopala Mana z običajnim obrazom. Hrepenenje po domači vasi ji je kalila misel na sramoto. Kaj bodo rekli vaščani, ko se bo vrnila v spremstvu biričev!

Duhovnik jo je osrčeval vso pot v dolino. Z lepimi nauki ji je utiral pot v pošteno življenje. Njegove besede so padle na rodovitno zemljo. V zavesti, da je otel pogube dve izgubljeni duši, je krenil v dolino proti Podgorju. Spremljala ga je nepopisna radost.

Kdaj je prispela Mana domov, na Močilju niti opazili niso. Biriči so ji dovolili, da je zavila na stransko stezo. Vsa potrta je stopila v hišo in sra-

karica ni mogla takoj izvedeti, kaj jo je doletelo. Šele vrišč, ki je nastal na vasi, je pojsnil njeno usodo.

«Razbojnika nesejo!» je šinilo po vasi. «Medvedovega Gašperja so ujeli!»

«Torej vendarle!» so se oddahnilli mnogi, ki so se bali za svoje imetje.

«Vrag ga je naposled le pustil na cedilu», so menili možje, ki niso toliko dali na vraže.

Drugi pa so vedeli, da so mu biriči izmaknili čarodajno palico, s katero je izvajal ropar čudovita dela. Kamor jo je zasadil, povsod je pritekla kri; celo ura v hiši je obstala. Ljudje so kakor okameneli ter se niso mogli braniti. Čim pa je izgubil palico, je izginila tudi njegova moč in ropar je bil speč navaden človek.

Oče Medved ni maral sprejeti svojega izgubljenega sina. «Spravite mi ga, kamor hočete», je dejal biričem. «Razbojnika ne maram pod svojo streho.»

Tedaj se je oglašil nekdo izmed soseslov: «Medved, tukaj je Gašper, takšen, kakršen je bil nekdanj... Razbojnik je ostal v brlogu...»

Medved ga ni razumel. Trdil je, da je njegov sin rokovnjač, kakršnega si je že zdavnaj izbrisal iz spomina. Tak človek ni vreden stopiti v pošteno hišo. Sramota za vas, kjer se rodi tak izvržek.

«Počasi, Medved, počasi!» ga je ustavil sosod. «Gašper se je spravil z Bogom. Podgorski gospod mu je podelil vesoljno odvezo. Prejel je sveto potnico in blagoslov za umirajoče.»

DOPISI

BUKOVCI. Gasilska četa proslavi letos srebrni jubilej svojega požrtvovalnega delovanja bližnjemu v pomoč. V teh 25 letih je bila 39krat klicana na pomoč k požarom v domači in okoliških vaseh. Ker je v domači vasi zaradi pregloboko ležeče vode gašenje skoro onemogočeno, se je odločila četna uprava po nasvetu predsednika g. Bezjaka, da zgradi osem vodnih rezervoarjev, vsak z vsebino po 20 kubičnih metrov, ki bi naj bili ob priliki proslave 25letnice blagoslovljeni. Gradnja rezervoarjev pa zahteva precej denarja. Zato priredi četa dobrodelno loterijo z lepimi dobrotami in se prav vljudno priporoča za nakup srečk, katerih cena je 3 Din za kos. Tako ima vsakdo priliko z nekaj dinarji pomagati bližnjemu in zraven še lahko dobi ali lepo moško kolo, ali pohištvo, ali prašiča ali kaj drugega. Zrebanje loterije bo 10. junija letos pri Gasilskem domu v Bukovcih. Morebitna izprememba in izžrebane številke bodo objavljene v časopisih.

OSLUŠEVCI. V dopisu o nesreči v premogovniku v Podgorcih je treba popraviti, da ima premogovnik zaposlenih okoli 20 delavcev. Preiskava je ugotovila, da je ponesrečenec opustil predpisano varnostna navodila, kakor sta povedala njegova tovariša Horvat in Bezjak, ki sta bila ob nesreči tik njega in ki sta ga tudi reševala. Vodstvo rudnika je o nesreči nemudno obvestilo pristojno rudarsko glavarstvo v Ljubljani in že z večernim vlakom se je pripeljal organ, ki je na licu mesta takoj izvršil strokovno preiskavo.

PLANINA PRI SEVNICI. Dne 10. t. m., takoj po maši, bo v prostorih šole redni letni občni zbor občinske organizacije Jugoslovenske nacionalne stranke. Dne 9. t. m. bo občni zbor v Št. Vidu pri Planini v prostorih gostilne g. Kovača, in sicer ob 9. dopoldne, a 8. t. m. občni zbor v Dobju pri Planini v prostorih šole ob pol 14. Na vseh zborovanjih bo poročal narodni poslanec gosp. Vekoslav Spindler. Pridite in privedite s seboj še prijatelje in sosede!

ROGAŠKA SLATINA. V mrzlem januarskem jutru smo spremljali k večnemu počitku go. Terezijo Ogrizkovo. Ogromni sprevoz je pričal, kako je bila pokojnica priljubljena in spoštovana. Pa kaj ne bi, saj je bila povsod znana pod imenom Colska gespa, mati ubožcev. Pri hiši se je posloval od po-

«Tedaž bo skoro poginil», je izrekel brez občutka. Vendar pa se mu je že tajal led pod toplimi žarki očetovske ljubezni.

Sosed mu je opisal prizor iz gorske votline. Tam so našli Močiljci podgorskega gospoda, ko je reševal izgubljenca. Gašper se je skesano spovedal in obljubil, da se bo popoboljšal.

Medveda je ganilo. Sočutno se je sklonil nad sinom, ki je odprl oči in spregovoril: «Oče, odpustite!»

Očetu se je utrnila solza. «Odpuščam ti, ker ti je tudi Bog odpustil», je izrekel z mehkim glasom. Nato je iztegnil roko in stresel sinu desnico.

Gašper je v domači oskrbi hitro okreval. Rane so se mu zacelile; le desnica mu je odrevenela ter je ni mogel več gibati. Za vojaščino ni bil zaradi tega več sposoben. Tudi birlčev se mu ni bilo treba bati. Podgorski župnik je pregovoril graščaka, da mu je odpustil kazni. To pa le, če se to izgubljenec zares popoboljšal.

Ljudje niso dosti verjeli, da bi se Gašper res predruščil. Trdili so, da se je spreobrnil edinole desni razbojnik. In še ta prav v poslednji uri.

Gašper pa se je držal svojih sklepov in potegnil črto čez svojo zmotno preteklost.

Toda Mane le ni mogel pozabiti. Dekle ga je otelo pogube ter mu ostalo zvesto kot pohabljenca tudi tedaj, ko je podedovalo hišico po svoji materi. Gašper pa je dobil za doto kos zemljišča. Podgorski gospod je blagoslovil njuno zakonsko zvezo.

Konec.

kojnice g. Verk in opisal njeno dobrotnost, nato pa je pevsko društvo zapelo žalostinko «Večerni zvon». Pri odprti grobnici se je še enkrat poslovil od rajneke nadžupnik g. Vajda. Pri njegovih besedah ni ostalo nobeno oko suho. Nazadnje so še pevci zapeli «Vigred se povrne» in gasilski rog s3 je turobno oglasil svoji dolgoletni članici. — Dolgoletnega občinskega slugo pri občini Slatini okolici g. Franca Plevnika je bolezen priklenila na posteljo. Mož je dolgih 26 let vestno in marljivo izvrševal svojo dolžnost. Služba občinskega sluga je zdaj podeljena posestniku g. Jerneju Pelki.

TRBOVLJE. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva bo imela v nedeljo 10. t. m. ustanovni občni zbor in predavanje po prvi sv. maši, to je ob pol 8. uri v osnovni šoli v Trbovljah. Vstop prost!

DOMAČE NOVOSTI

* **Dopisnikom!** Zaradi pomanjkanja prostora smo morali nekaj dopisov odložiti za prihodnjo številko.

* **Francozi kralju Petru I. in kralju Aleksandru I.** V okrožnici vsem prefektom v departmajih je francoski notranji minister določil dan 7. marca kot dan narodne zbirke za postavitev spomenika jugoslovenskima kraljema Petru I. Velikemu Oslobojitelju in Viteškemu kralju Aleksandru I. Uedinitelju. Ta dan naj bi bil obenem posvečen proslavi jugoslovensko-francoskega prijateljstva.

* **Uredba o invalidnosti osebam, ki so se ponesrečile v javni varnostni službi.** V «Službenem listu dravske banovine» z dne 29. decembra 1934. je objavljena uredba o invalidnosti osebam, ki so se ponesrečile v javni varnostni službi. Omenjena uredba določa, da imajo ob gotovih, v uredbi naštetih pogojih tako zasebniki kakor tudi državni in občinski organi, ki opravljajo javno varnostno službo, če so bili pri opravljanju te službe brez svoje krivde ranjeni ali poškodovani ter s tem onemogočeni za pridobitno delo, pravico do invalidnine. Če se pa smrtno ponesrečijo ali za zadobljenimi poškodbami umro, gre pravica do invalidnine njihovim rodbinam. Podrobnejša določila so razvidna iz omenjene uredbe.

* **Rudarjem se mora zagotoviti večja varnost.** V veliki dvorani beograjske Delavske zbornice je bilo dne 31. januarja zvečer precej obiskano protestno zborovanje beograjskega delavstva zaradi zadnje rudniške nesreče v premogovniku Srpskem Balkanu v Zaječarju. O tej nesreči je obširno poročal tajnik Delavske zbornice Luka Pavičević, ki se je kot odposlanec Delavske zbornice priključil raznim komisijam, ki so preiskovale vzroke te nesreče. Poročevalec je dolžil za to nesrečo zlasti upravo rudnika ter je navajal ogromne številke žrtev, ki so jih že zahtevale rudniške nesreče. Na koncu zborovanja je bila soglasno sprejeta resolucija, ki zahteva, naj se čimprej sprejme nov, za vso državo enoten rudarski zakon, ki bo uvaževal socialne pravice in znanstvene izkušnje okoli rudnikov. Za sprejetje novega rudniškega zakona naj se dá ministru za gozdove in rudnike pooblastilo, da lahko predpiše nov pravilnik o rudarskih policijskih odredbah, ki mora vsebovati vsa določila, potrebna za varnost rudarjevega življenja. Družinam pri delu umrlih in ponesrečenih rudarjev naj se zagotovi minimalne rente, ki pa se morajo ravnati po številu članov te družine. Predpiše naj se poseben postopek za določevanje minimalnih mezd za vse kategorije delavcev, zaposlenih v rudnikih in topilnih podjetjih. Zbor zahteva, da minister za gozdove in rudnike čimprej skliče posetno posvetovanje, na katero naj povabi zastopnike lastnikov rudnikov, rudarjev, ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, industrije in delavskih zbornic. Na tem posvetovanju naj se določijo načela novega zakona, zlasti kar se tiče varnosti rudarjevega življenja.

* **Nova tvornica v Mengšu.** Ob cesti, ki drži iz Jarš v Mengeš, so že meseca oktobra začeli graditi novo poslopje, v katerem bo obratovala tvornica za zdravila in kemikalije. Zima je ustavila delo,

vendar pa je veliko poslopje že pod streho in ga bodo lahko dovršili že v zgodnji pomladi. Tvornica bo na odprtem polju sredi dolge ravnine, ki se razprostira od Kamnika do Trzinca.

* **Velike množine banatskega vina** so prispele zadnje dni v Maribor. Na mariborski vinski trg postavljeno stane banatsko vino pri 10 do 12 stopinjah po 3 do 4.50 Din liter. Domači vinogradniki pa seveda le s težavo spravljajo svoje dobro blago v denar.

* **Smučarski himna.** ki jo je napisal pisatelj Joža Vombegar, je natisnjena v novi številki tednika «Našega vala», časopisu za gledališče, ljudske odre, radio, film, sport in modo. Nova številka, ki je pravkar izšla, prinaša duhovito Zoščenkovo «Domače knjigovodstvo», skicirko iz filmskih delavnice «Ufe», Pivkovo črtico «Ples», izredno zanimiv prispevek Eve Radičeve o nagi telesa, Ingoličovo dramo «Zgrašena pota», ki bo zlasti dobro došla podeželskim odrom, radijsko tehniko, modno rubriko, filmski drobiž, radijska in gledališka poročila, križanke in magične like in seveda tudi stalni Sel-Catinijev roman «Emilio Berenini». Posebna zanimivost te naše izvrstne in cenene tedenske revije je priloga na 12 straneh, v kateri najdemo točen in izredno pregledno urejen program vseh važnih evropskih radijskih oddajnih postaj in točen seznam vseh oper, operet, zvočnih iger, koncertov in sportnih reportaž v domačih in tujih programih. Zahtevajte še danes brezobzorno in brezplačno na ogled en izvod te naše dobre in cenene tedenske revije. Mesečna naročnina 12 Din. Pišite na naslov: Radijska revija «Naš val», Ljubljana.

* **Ze šesti požar v enem mesecu.** Pred kratkim zvečer je začelo goriti v kletnih prostorih hiše Karla Štirna, čevljarkega mojstra v Zgornjih Stranjah. Gasilci so bili takoj na mestu in tako je ogenj povzročil le manjšo škodo. V tem mesecu je to že šesti požar v kamniškem okolišju.

* **Huda nesreča pri slamožnari.** Na gradu Strugi je pomagal pri napravljanju rezanice domači 24letni kočijaž Šiško Anton. Pri delu pa je fant zašel z desnico predaleč in nozi so mu gladko odrezali tri prste. Ponesrečenec je prišel iskat zdravniško pomoč v bolnišnico usmiljenih bratov v Novem mestu.

* **Požar.** Nedavno ponoči je gorelo gospodarsko poslopje mesarja Valentina Smodeja na Pobrežju. Pobreški gasilci so takoj prihiteli na pomoč in omejili požar. Uničeni sta bili tudi klavnica in sušilnica za meso. Kako je nastal požar, še ni ugotovljeno.

* **Ker si je poparila roko, je šla v Dravo.** Pri gospe Kolarjevi v Vrbnavi ulici v Mariboru je pred dnevi nastopila službo 17letna služkinja Jožica Simreichova. Te dni pa je služkinja izgubila in pustila gospodinjji naslednje sporočilo: «Zbogom, draga gospa, nad zvezdami na svidenje. V Dravo bom skočila, da me pogoltno valovi. Pri kuhi sem si z vrelo vodo poparila roko in rajši, kakor da bi vam povzročila zaradi tega stroške, grem v smrt». Policija vrši preiskavo, kaj se je s služkinjo zgodilo. Služkinja je menda res svoj sklep izvršila. Simreichova je imela na sebi svetlosivo krilo, modro bluzo in sive nogavice. Je srednje postave.

* **Cela domačija žrtev ognja.** Nedavno popoldne je nastal ogenj v stanovanjski hiši posestnika Gošnika Josipa na Prevratu pri Konjicah. V trenutku so zajeli ognjeni jeziki tudi poleg stoječe veliko gospodarsko poslopje in še neko zgradbo. Zaradi močnega vetra je bilo gašenje otežkočeno. Le s največjim naporom so rešili živino iz hlevov in najnujnejše pohištvo in obleko. Zgorčela sta tudi dva prašiča. Domači gasilci so delali z vso požrtvovalnostjo in jim gre hvala, da so rešili v neposredni bližini stoječa sosedna poslopja, ki so vsa s slamo krita. Škoda je velika in bo za ponovno pozidanje potrebnih gotovo 100.000 Din, medtem ko znaša zavarovalnina komaj četrtino te vsote. Požar je nastal, ker so se vnele saje.

* **Strašna smrt dveh otročičev.** V Planini nad Jesenicami se je pripetila žaloigra, kakršna je v teh krajih bila doslej neznana. Delavka Kovčetoča, doma iz sorških hribov, je imela svoje ubožno stanovanje pri posestniku Pneu, sama pa je hodila po zaslužku na Jesenice ali na bližnjo žago. Prav

na tej žagi pa se je seznanila z nekim tam zaposlenim Rusom, s katerim je imela dva nezakonska otroka, od katerih je štel eden štiri, drugi pa nekaj nad eno leto. Kakor že večkrat, je tudi usodnega dne pustila oba otroka doma, v peči zakurila in šla na Jesenice. Medtem pa je štiriletno dekletce vstalo iz postelje ter najbrž hotelo kaj preurediti pri peči. Pri tem pa so neke cunje padle na peč ter začele tleti. Kaj se je potem dogajalo, bo ostalo za vedno uganka, kajti ko je Kovčeta prišla ob enajstih zvečer domov, je našla sobo polno dima in plina, oba otroka pa mrtva.

* **Nesreča nemškega letala.** V Beogradu se je 30. januarja pripetila letalska nesreča, ki le po naključju ni zahtevala človeških žrtev. Veliko potniško letalo nemške Lufthanse je prispelo iz Aten, kjer je prevzelo od letal prometne družbe Imperial Airway mnogo pošte in drugega blaga iz Indije, Avstralije in Južne Afrike. Po kratkem pristanku je letalo odletelo dalje. Takoj po odletu pa je nastala v motorju napaka in je letalo padlo na letališče ter se hudo poškodovalo. Pilotu Bayerju radijskemu telegrafistu Kablu in uradniku nemškega letalskega podjetja Winterju se ni nič hudega zgodilo.

* **Človeška roka v časopisnem papirju.** Na rožnju pri Mariboru so v bližini pokopališča našli na cesti moško roko, zavito v časopisnem papirju. O čudni najdbi obveščeni orožniki so uvedli preiskavo, ker so ljudje pričeli širiti govorice o strašnem zločinu. Po izvršeni preiskavi pa se je ugotovilo, da je posestniku Matiji Pulku iz Zgornjega Dupleka slamoreznica odrezala levo roko. Voznik, ki je Pulka peljal v splošno bolnišnico, je odrezano roko zavil v kos časopisnega papirja in jo med vožnjo nazaj izgubil.

* **Zmrznil je.** V četrtek ponoči je šel iz Grajske vasi proti Gomilskemu neki moški in ob neki mlaki uadel ob trd predmet. Z grozo je spoznal, da je to mrtvec človek. Šel je po bližnje ljudi, ki so spoznali v mrliču posestnika Franca Rojnika, po domače Lovrenca iz Zakla pri Gomilskem. Franc Rojnik se je napotil zdoma že v sredo. Šel je obiskat svojega bolnega sorodnika v Grajsko vas. Domov se je vrátil še isti večer in ob mlaki padel in zmrznil. Lovrenčevi so mislili, da je sorodniku zelo slabo in da se zato oče ne vrne.

* **Dva velika požara na Dravskem polju.** V nedeljo popoldne je nastal ogenj v gospodarskem poslopju Martina Ekarta, posestnika v Staršah pri St. Janžu na Dravskem polju. Zaradi vetra se je ogenj razširil še na sosednja gospodarska poslopja Marije Koserjeve in Franca Resjaka. Vsa poslopja so pogorela do tal. Uničeni so tudi vsi poljski prideški, ki so bili shranjeni v njih, in poginili sta dve teleti. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Hajdine in St. Janža na Dravskem polju, ki pa spričo močnega vetra niso mogli rešiti poslopij. Kako je ogenj nastal, še ni dognano. — Še hujši požar pa je nastal v nedeljo proti večeru v Cirkovcah, kjer je močna kapa prav tako povzročila, da se je razširil z veliko naglico. Goreti je začelo v gospodarskem poslopju posestnice Katarine Zumerjeve in se je ogenj razširil še na stanovanjske hiše in gospodarska poslopja posestnikov Franca Paja, Franca Baklana in Lize Tomičeve. Skoro na mah je bilo v plamenih kar 14 zgradb. Na pomoč so prihiteli najprej domači gasilci in vaščani. Za njimi so prišli gasilci iz Dragonje vasi, Mihovcev, Hajdine in Sikol. Telefonično so bili pozvani na pomoč gasilci iz Ptujja in Maribora. Ljudje so se več ur borili proti požaru in slednjič se jim je posrečilo, da so ga omejili. V poslopjih je posestnikom pogorelo tudi vse gospodarsko orodje s poljskimi prideški vred. V plamenih je poginilo 13 glav goveje živine, en konj in osem svinj. 15 svinj v Tomičevem hlevu je ostalo nepoškodovanih, ker je bil hlev trdno obokan. Pri reševanju sta dobila hude opekline posestnica Zumerjeva in njen sosed Paj. Z reševalnim avtom so ju odpeljali v ptujsko bolnišnico. Domnevajo, da je ogenj nastal zaradi nepravilnega tavanja z lučjo. Orožniki so zaradi tega že pričeli strogo preiskavo.

* **Mlada detomorilka.** V prijazni vasi Sv. Petru pri Radečah je imela komaj 18letna mladenka ne-

zakonsko dete. Zaradi strahu pred sramoto je nesrečno dekle novorojeno dete, katerega oče je bil že umrl, usmrtilo. Orožniki z Zidanega mosta so zaslišali nezakonsko mater, ki je dejanje skesano priznala. Z nepremišljenim dejanjem mlade nezakonske matere se bo bavilo sodišče v Laškem.

* **Vlom v veržejško občinsko pisarno.** V eni zadnjih noči so neznani tatovi vlomili v občinsko pisarno našega starega muropoljskega trga Veržeja. Najprej so z nekim orodjem dvignili ruleto, potem pa so še upognili železni križ v oknu tako, da so lahko zlezli v notranjost. Tam so s silo odprli predal, v katerem so našli okrog 1200 Din gotovine, s katero so izginili v temno noč. Vlom so morali izvršiti še pred polnočjo. Drugega niso odnesli ničesar. Pustili so razne stare listine in druge zgodovinske reči, ki jih čuva trg Veržej. Vloma sta osumljena dva brezposelna potnika, ki sta se dan poprej oglasila v občinski pisarni ter prosila za podporo. Vedla pa sta se pri tem zelo predrzno in izzivalno. Najbrž sta si takrat ogledala torišče svojega ponočnega podviga.

* **Roparski napad pri Dobrovi.** Nedavno noč so roparji obiskali vas Brezje pri Dobrovi. Pri Blažu v Brezju sta šla usodnega večera 85letni gospodar Blaž Velkavrh in njegova hči Micka brezskrbno spat. Po polnoči sta splezala v hišo skozi hlev po odprtini dva roparja. Hodila sta pa tako tiho, da ni niti Micka slišala nikake hoje, pač pa je čula neko sopenje, ko sta bila v njeni sobi. Misleč, da je spomin rajne matere, je v strahu vprašala: «Kaj pa potrebuješ?» Pa ji je odgovoril moški glas: «Tiho, če ne boš zaklana!» Dekle je zdaj stegnilo roko po vžgalicah, a ropar jo je udaril po roki s sekuro in ji izsekal kos mesa. Oče je ležal poleg njene sobe v čumnati in je na hčerine klice prišel k njej. Začela se je borba. Roparja sta metala gospodarja in Micko ob tla, medtem pa še treskala po Mickini skrinji s sekuro ter vzela iz nje ves denar, to je sedem petdesetdinarskih kovancev in nekaj drobja. V tej borbi za življenje in smrt je prišel mimo Blažev hiše posestnikov sin Plečnik iz Brezja. Ko je čul iz hiše nenavadno kričanje, je skočil k sosedu Pečanu. Ta je vzel sekuro in luč. Nato sta oba hitela k Blažu na pomoč. Ko je eden izmed roparjev že spet mahal po očetovi skrinji, kjer je upal na večji plen, je zakričal od zunaj sosed: «Kaj je notri?» Roparja sta tedaj planila skozi vrata, ki sta jih že poprej odprla in pripravila. Pri vratih je mahnil ropar s sekuro po Pečanu, ta pa je k sreči prestregel udarec s svojo sekuro. Po begu roparjev so spravili starčka, ki je še ležal na tleh, v posteljo in ugotovili, da sta roparja vse prebrskala že v podstrešju in v kleti in da je en ropar pustil v hlevu svojo zimsko suknjo, ker ni mogel z njo splezati iz hleva skozi odprtino v podstrešje. Orožniki z Brezovice so pod vodstvom komandirja Rusa neumorno na zasledovanju. V suknji je ropar pustil tri ponarejene dvajsetake.

* **Po 10 letih iščejo žrtev roparskega napada.** Pred dobrimi desetimi leti je bila v okolici Krškega in Brežic na delu večja družba tolovajev, ki so jo vodili brata Ivan in Lojze Galič in Mihael Ajster iz Dolenje Ribnice pri Krškem. Može so z vojaškimi karabinkami oboroženi ustavljali ljudi na cestah in prirejali roparske napade po okoliških vaseh. Voditelji družbe so bili pozneje aretirani in so dobili odmerjeno kazen. Leta 1924. so razbojniki iz te družbe na cesti med Dolenjo Ribnico in Samoborom napadli in oropali tudi nekega čevljarja, ki je z blagom hitel na sejem v Samobor. Odneseš so mu precejšnjo množico novih čevljev in srebrno uro z zlato verižico. Orožniška postaja v Brežicah išče zdaj tega čevljarja, ki je neznanega imena in neznanega bivališča, da se mu izroči, kar je tedaj še ostalo od plana.

* **Strašna družinska drama v Mariboru.** V Gregorčičevi ulici sredi Maribora se je 1. t. m. odigrala strašna rodbinska žaloigra. V svoji hiši št. 7 je stanoval 40letni krojaški mojster Ivan Sušterič s svojo ženo in dvoletno hčerko. Zakon je bil pred kratkim ločen od mize in postelje ter ki se morala zakonec prihodnje dni raziti, hiša pa bi naj prišla 18. t. m. na dražbo. Ko je 1. t. m. zjutraj prišel Sušteričev pomočnik na delo, je našel stanovanje

in delavnico zaprti, vsa okna pa zastrta. To se mu je zdelo zelo sumljivo. Pozval je stražnika in so nato stancvanje s silo odprli. Takoj jim je udaril v nos svetilni plin in ko so stopili v spalnico, se jim je nudil strašen prizor. Na postelji je ležala Sušteričeva žena z glavo, visečo navzdol, zraven nje pa njena dvoletna hčerka Slavka. Moža so dobili omamljenega v njegovi delavnici. Mati in hčerka sta bili mrtvi, moža pa so prepeljali v bolnišnico. Oblastva so začela preiskavo in dognala, da ne gre za nesrečo. Spričo sumljivih okoliščin so začeli zasliševati Sušteriča. Obstaja sum, da je mož namerno napeljal v sobo k ženi in hčerki plin, da bi ju usmrtil. Priče se zelo obremenilno izjavljajo za Sušteriča. Preiskava se nadaljuje.

* **Ker se je spozabil nad očetom in ga v pijanosti hudo pretepel,** je mariborsko sodišče obsodilo 32letnega delavca Janoša Nemca iz Danjkovcev na šest mesecev strogega zapor.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

ZIVAHNO GIBANJE JNS V ŠMARSKEM SREZU.

Šmarje pri Jelšah, januarja.

Zadnje dni so organizacije JNS v našem srezu pridno na delu. Vršila se je vrsta občnih zborov občinskih in krajevnih organizacij in javnih shodov. Večine zborov se je udeležil tudi narodni poslanec g. Vekoslav Spindler.

Zadnje nedeljo v decembru zjutraj je bilo zborovanje pri Sv. Petru pod Svetimi gorami in obenem občni zbor občinske organizacije JNS. O političnih in gospodarskih vprašanjih je razpravljala poslanec g. Spindler, domačini pa so iznašali svoje pritožbe in želje, tičeče se zlasti davčne prakse, šolskih vprašanj, regulacije Sotle in Bištrice. Na čelo občinske organizacije JNS je bil skoro v celoti izvoljen stari odbor z g. Francem Gabronom kot predsednikom. Popoldne si je gospod Spindler v Sedlarjevem najprej v družbi domačinov ogledal škodo, ki jo je napravila Sotla na obrežju škarp, nato pa je bil sestanek volilcev.

Dne 10. januarja sta se vršila občna zbora krajevnih organizacij JNS v Lembergu in pri Sv. Petru na Medvedjem selu. Gospod poslanec se teh zborov zaradi snežnih zametov ni mogel udeležiti. Zborovalci so sami obravnavali razna pereča krajevna vprašanja (cesta Lipoglav—Sladka gora—Lemberg—Mestinje) ter storili sklepe, ki jih bodo predložili odločujočim osebam in oblastvom. Za predsednika krajevnih organizacij JNS v Lembergu je bil ponovno izvoljen g. Mernik Ivo, one pri Sv. Petru na Medvedjem selu pa g. Debelak Simon.

Dne 13. januarja je bil občni zbor občinske organizacije v Rozjem. Zaradi prometnih ovir se tudi tega zbora gospod narodni poslanec ni mogel udeležiti. O položaju je poročal predsednik organizacije župan g. dr. Kloor, ki so ga člani ponovno izvolili za predsednika. Sprejetih je bilo več važnih sklepov, zlasti glade davčne prakse in glade perečih gospodarskih vprašanj občine.

Dne 20. januarja zjutraj je narodni poslanec g. Spindler zboroval v Zetah. Zborovanje je trajalo nad tri ure in so se obravnavala vsa pereča vprašanja občine, zlasti zadeva dogradnje ceste Zetale—Marijina vas.

Dne 21. januarja je bil občni zbor krajevnih organizacij JNS pri Sv. Florijanu. Tudi tu se je po poročilu poslanca g. Spindlerja razvila živahna razprava o vseh tekočih krajevnih vprašanjih, zlasti o gradnji nove ceste od Sv. Florijana proti Rogaški Slatini, ki je že v teku, in o raznih drugih zadevah.

Dne 22. januarja je poslanec g. Spindler zboroval pri Sv. Roku pri Rogatcu, kjer so zlasti hude prilike zaradi zastoja v industriji brusnih kamnov, ki je bila za tamošnje prebivalstvo od nekdaj glavni vir dohodkov, zaradi česar je danes vprašanje prehrane prebivalstva nujno potrebno rešitve.

V nedeljo 27. januarja se je vršil občni zbor občinske organizacije JNS v Rogatcu. Na

tem zboru, ki je bil lepo obiskan zlasti tudi od kmetov iz okolice, je podal poročilo poslanec gospod Spindler. G. dr. Leskovec in drugi so iznesli stvarne pripombe in predloge, zlasti v davčnem pogledu, dalje v pogledu oživljenja denarnih ustanov in s tem narodnega gospodarstva. V odbor občinske organizacije so bili izvoljeni po večini dosedanjí člani s podžupanom g. Ivanom Gajserjem na čelu.

Zbori in občni zbori organizacij JNS se februarja nadaljujejo.

PREKMURSKI GLASNIK

Smrt dveh otrok zaradi opeklin od kropa. Pri posestniku Kerčmarju v Hodošu so krali. Dela je bilo mnogo pri hiši. Medtem ko so moški rezali meso, so ženske pripravljale klobase. Gospodinja je prav tedaj skuhala klobase in odnesla mastno vodo v shrambo, da posname maščobo, ko bi se voda ohladila. Domača otroka, Margita in dve leti stari Oskar, sta se brezskrbno podila po hiši. Nenadno pa se je sinček Oskar po neprevidnosti zaletel v posodo, v kateri je bila vreča vode. V naslednjem trenutku je že silno zakričal in se brezupno otepal, da bi se izkobilal iz posode. Vsi prestrašeni so domači takoj priskočili k dečku in ga dvignili iz vrele vode z groznimi opeklinami po vsem telesu. Takoj so poklicali zdravnika, a je bil ves trud zaman. V velikih mukah je nesrečni deček kmalu zatem umrl. Skoro sličen primer se je zgodil nekaj dni prej v Šalovcih. Posestnika Sukiča Jurija in njegovo ženo je zaprosil sosed, da bi mu prišla pomagat pri kolinah. Ustregla sta prošnji in šla s svojim dve leti starim vnučkom Frančkom k sosedu. Medtem ko je mož pomagal pri klanju svinje, je žena pomagala gospodnji v kuhinji, kjer se je Franček igral z domačimi otroki. Pri tem pa je padel v lonec z vrečo vode, postavljen poleg ognjišča, tako, da je sedel v krop. Hitro so ga navzočni potegnili iz vode in mu skušali na vse načine olajšati bolečine, a vse zaman. Tudi poklicani zdravniki ni mogli rešiti ubožku življenja.

Bitka med čuvajem in lovskimi tatovi. Mariborsko okrožno sodišče je dobilo obvestilo o krvavem boju med lovskimi tatovi in lovskim čuvajem v lovišču grofice Zichyjeve pri Beltincih. Čuvaj Keleš je zasačil v gozdu tri lovske tatove, ki so lovili fazane. Eden izmed njih je ustrelil proti čuvaju, nato pa je ta odvrnil s strelom ter ranil nekega Lebarja v nogo. Lovski tatovi so se spustili v beg, padli pri tem v potok, v katerem so pustili puške. Kmalu pa je Lebar omagal in so ga morali z vozom prepeljati v bolnišnico. Njegova poškodba je huda. Dobil je strel od zad v nogo.

NAŠI NA TUJEM

SMRT MED AMERIŠKIMI ROJAKI.

Cleveland, januarja.

V Walsenburgu se je nedavno smrtno ponesrečil Janez Jerman. Peljal se je s prijatelji na izlet. Med divjo vožnjo se jim je pa avtomobil prevrnil, pri čemer je bil Jerman ubit, dva prijatelja pa hudo poškodovana. Pokojnik je zapustil pet nepreskrbljenih otrok, ki so ostali sirote.

Novembra je brez sledu izginila zdoma v Clevelandu Friderika Vidmarjeva. Vse poizvedovanje za njo je ostalo zaman in šele 5. januarja sta našla dva dečka njeno truplo v ledu. Ker ni bilo na truplu znakov nasilja, je najbolj verjetno, da si je pokojnica končala življenje. Nedavno je bila dvakrat operirana. Kljub temu se pa njeno stanje ni izboljšalo in zdravniki so ji povedali, da so ji ure štote. To jo je tako potrla, da je šla prestovoljno v smrt. Rajnka je štela 36 let; zapustila je moža in starše.

V rudniku Pittsburgh Coalu se je decembra smrtno ponesrečil 58letni France Cvetan. Pokojnik je bil po rodu iz Celja na Notranjskem. Za njim žalujejo štirje bratje, med temi eden v stari domovini.

Enaka usoda je doletela v Spring Canyonu 51letnega Nika Kulaja. V rovu ga je zasula debela plast zemlje in je bil takoj mrtev. Pokojnik je bil doma od Svete Nedelje na Gorjancih.

Po dolgi bolezni je umrl 5. januarja v Forest Cityju 60letni Anton Podboj, doma iz Borovnice; bil je eden najstarejših tamošnjih naseljencev.

5. januarja je umrl v Clevelandu 58letni Tomaž Žele. Pokojnik se je rodil v Radohovi vasi. Zapustil je ženo in več sorodnikov.

V bolnišnici v Clevelandu je po daljšem trpljenju umrla Amalija Suštaršičeva, rojena Strmole, stara 42 let in doma od Sv. Vida pri Stični, odkoder je prišla v Ameriko pred 21 leti.

V isti bolnišnici je umrla tudi 34letna Marija Orehovčeva, rojena Breznikova. Zapustila je moža in tri otroke. Pokojnica je bila doma iz Gornjega Tuhinja. V Ameriki je bivala 14 let.

Na svojem domu v Milwaukeeju je nedavno umrla Roza Grašičeva, stara 57 let. Rajnka je bila doma od Sv. Florijana pri Spodnjem Doliču in je bivala v Ameriki 21 let.

V Milwaukeeju je umrl 79letni Janez Kožak.

V Saukvilleju je umrl 43letni Oto Rak, v Elyju pa Matija Mihvič, star 76 let.

Dne 22. decembra so v Denverju pokopali Antona Debelaka. Pokojnik je bil doma iz Velikih Lašč.

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrší vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

PROGRAM RADIA LJUBLJANE

od 10. do 17. februarja.

Nedelja, 10. februarja: 7.30: Smernice banovinskega načrta za pospeševanje kmetijstva (inž. Josip Zidanšek); 8.00: Kadar v planinah citren pojo (plošče); 8.20: poročila; 8.30: komorna glasba, radijski orkester; 9.00: versko predavanje (ravnatelj Jože Jagodiec); 9.15: prenos iz frančiškanske cerkve; 9.45: plošče; 10.00: Pomoč jecljajočim (Vilko Mazl); 10.20: Lani sem se ženil (narodne na ploščah); 10.40: Drago Zupan bo pel z radijskim orkestrom, vmes radijski orkester; 10.40: mladinska ura (Cirila Medvedova); 12.00: čas, radijski orkester (po željah); 15.00: plošče po željah; 16.00: operetna glasba (sodelovala bosta Igljeva in Jelačin s spremljevanjem radijskega orkestra), vmes koncert zbora korških Slovencev; 19.30: nacionalna ura: Branibor (dr. I. C. Oblak), prenos v Zagreb in Beograd; 20.00: čas, jedilni list, program za ponedeljek; 20.10: Julij Betetto bo pel s spremljevanjem radijskega orkestra, vmes radijski orkester; 21.30: čas, poročila; 21.50: harmonika solo (Ivan Magister), vmes mandolinistični sekstet.

Ponedeljek, 11. februarja: 12.00: Spomini na Johanna Straussa (plošče); 12.50: poročila; 13.00: čas, kozaki pojo na ploščah; 18.00: Zakladi na dnu morja (Viktor Pirnat); 18.20: Debussy: Morje (simfonična pesnitev na ploščah); 18.40: slovenščina (dr. Kolarič); 19.10: zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna); 19.30: nacionalna ura: Združenje Cvijeta Zuzorić — iz Beograda; 20.00: prenos opere iz Zagreba, v odmoru čas, poročila, jedilni list, program za torek.

Torek, 12. februarja: 11.00: šolska ura: Zabavno računstvo (Viktor Pirnat); 12.00: na ploščah — drobiž; 12.50: poročila; 13.00: čas, mojstri na strunah (plošče); 18.00: otroški kotichek (Mauca Komanova); 18.20: Pomen telesne vzgoje (Zaje-Boškovičeva); 18.40: nemščina (dr. Kolarič); 19.10: pravna ura (dr. Knaflič); 19.30: nacionalna ura: dr. Matija Murko (dr. Rajko Nahtigal); 20.00: čas, jedilni list, program za sredo; 20.10: II. klavirski stilni večer (klavir dr. Danilo Švara); uvodno besedo bo govoril dr. Dolinar; 21.00: vokalni koncert Vande Zihir-

love; 21.30: čas, poročila; 21.50: radijski orkester; 22.30: angleške plošče.

Sreda, 13. februarja: 12.00: V modrih vodah havajskih (havajske kitare na ploščah); 12.50: poročila; 13.00: čas, orgle na ploščah; 18.00: plošče po željah; 18.30: pogovor s poslušalci; 19.00: naloge sokolstva v sedanosti (dr. Kovačič); 19.20: čas, jedilni list, program za četrtek; 19.30: nacionalna ura: Rudžer Bošković (dr. Ksenija Atanasijevića, prenos iz Beograda; 20.00: koncert konservatoristov; 21.00: Bernot-Golobova bo pela z radijskim orkestrom, vmes radijski orkester; 22.00: čas, poročila; 22.15: radijski orkester; 23.00: esperanto: Slovenska likovna umetnost (Kozlevčar).

Četrtek, 14. februarja: 12.00: baletna godba na ploščah; 12.50: poročila; 13.00: čas, slavni tenorji na ploščah; 18.00: vojaška godba igra na ploščah; 18.20: smuška ura Ljubljanske zimskosportne združenja; 18.50: srbohrvaščina (dr. Mirko Rupeš); 19.20: čas, jedilni list, program za petek; 19.30: nacionalna ura: Avgust Harambačič (dr. Livadi) iz Zagreba; 20.00: prenos iz Beograda; 22.00: čas, poročila; 22.15: radijski orkester.

Petek, 15. februarja: 11.00: šolska ura; Izkoristimo odpadke, v njih je denar (Josip Zabkar); 12.00: Bratci veseli vsi (plošče); 12.50: poročila; 13.00: čas, na dveh klavirjih (plošče); 18.00: O verstvih (Fran Terseglav); 18.20: radijski orkester: uvertire; 18.40: literarna ura: O Jušu Kozaku (prof. France Vodnik); 19.00: radijski orkester; 19.20: čas, jedilni list, program za soboto; 19.30: nacionalna ura: Izvolitev vodje v Orašču leta 1804. (Miloš Crnjenski), prenos iz Beograda; 20.00: Iz novih akordov, koncert komornega šramel-kvarteta (dr. Karlin — gosli, Grošičar — druge gosli, Dežela — kitara, Priščič — harmonika), vmesne samospeve bo pel Mirko Premelč; 21.00: ruska glasba: vokalni koncert Popove in De Makeja, vmes radijski orkester; 22.00: čas, poročila; 22.15: ksilofon solo na ploščah.

Sobota, 16. februarja: 12.00: Rampampam (pestra revija plošč); 12.50: poročila; 13.00: čas, Rampampam (pestra revija plošč); 18.00: radijski orkester; 18.15: Aktualnosti (Ludovik Mrzel); 18.30: radijski orkester; 18.50: francoščina (profesor Prezelj); 19.20: čas, jedilni list, program za nedeljo; 19.30: nacionalna ura: Zagreb — mesto godbe (dr. Širola iz Zagreba); 20.00: zunanji politični pregled (dr. Jug); 20.20: radijski variete (sodelujejo Medvedova, Igljeva, Sancin, Delak, Stanko, Zagar in Jelačin, radijski orkester in plošče), vmes čas in poročila; 22.20: pesmi in plasi iz operet na ploščah.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Mrzel punš. Dobro zmešaj en liter dobrega belega vina, pol litra sladke smetane in pol kile sladkorja v prahu. Za eno uro postavi posodo na led, sneg ali v mrzlo klet. Potem mešanico s šibo dobro stepi, da se speni, napolni v čaše in daj na mizo.

Vroč punš. V lonec zavri pol litra vode in 40 dek sladkorja. Ko je zavrelo, zlij na lupine štirih pomaranč in dveh limon in pokrito postavi h kraju štedilnika. V drugem lonec pa skuhaj ¾ kile sladkorja v dveh litrih vode; ko zavre, prilij sok sedmih pomaranč in treh limon, ¼ litra ruma, ¼ litra močnega ruskega čaja in sladkorno vodo, s katero si poparila pomarančne in limonove olupke. Vse skupaj dobro zmešaj, precedi skozi prt in daj vroče na mizo. Za ženitovanjske prilike in slično zelo pripravna in dobra pijača.

Kapucinski zvitek. Vmesi v testo: 28 dek moka, 14 dek sirovega masla, eno jajce in en rumenjak, dve in pol deke vzhajane kvasca, malo soli in žlico sladkorja, po potrebi še žlico mlačnega mleka. Testo dobro vmesi, da se prično delati mehurji in mora biti mehko kakor navadno testo za zvitek. Vmeseno testo pokrij s toplo skledo in naj na toplem počiva pol ure. Medtem pa skuhaj 14 dek sladkorja in dva decilitra vode. Ko je sladkor zavrel in se stopil, primešaj 20 dek zmletih mandelnov, orehov ali lešnikov, ščepec cimeta, osem dek rozin in tri žlice ruma. Ko se je nadev shladil,

razvaljaj testo precej tenko ter ga pomaži z navadno prav do roba. Zloži testo z vseh strani skupaj in ga položi na pomazano pekačo, ga s prtičem pokrij, postavi na toplo in naj za dvojno velikost vzhaja, nato pa ga v pečici speci. Medtem pripravi poliv, in sicer skuhaš mlačje, da se zgosti, 16 dek mribane čokolade, 16 dek sladkorja in tri žlice vode. Ko je zvitek pečen in ga vzameš iz pečice, ga oblij s čokoladnim polivom. Ko se je glazura strdila in se zvitek popolnoma shladil, ga zreži na poljubne kose in ga z belo kavo daj na mizo.

Praktični nasveti

Kako odpravimo plesnive madeže iz belih volnenih oblek. Obleko položimo na belo čisto krpo in madež zdrgnemo z raztopino triodstotnega amoniaka. Madež drgnemo toliko časa, da izgine. Če se pa okoli madeža napravili rumenkasti kolobarji, jih očistimo s triodstotnim hidrojenjem in tudi drgnemo toliko časa, da kolobarji izginejo. Potem dobro izperemo v mlačni vodi, posušimo in likamo.

Makeže od rje spravimo iz perila na ta način, da madež zmočimo v navadni vodi, potem ga polijemo z limonovim sokom in sok na madežu drgnemo. Nato natresemo še navadne kuhinjske soli in položimo na vroče sonce. Ko se posuši, madež spet polijemo z limonovim sokom. To ponavljamo toliko časa, da madež izgine. Potem dotični kos dobro namilimo in zdrgnemo v topli vodi, izperemo v čisti vodi in posušimo.

Kako odpravimo belje iz stanovanja. Sicer zdaj pozimi ni bolh, ali zalega je vendar pokrita po kotih. Sobe moramo prabetiti ali preslikati. Prav tako hodnik, kuhinjo in druge prostore. Tla pa je treba poribati z vročo vodo, kateri smo dodali luga (sode) ali lizola. Pomaga tudi, če skuhamo pelin (seveda mora biti pelina zelo mnogo) in vse špranje dobro zmočimo s pelinovo vodo. Tla, kjer so se deske usušile, da kažejo špranje, moramo s tankimi desčicami zamašiti. V postelje pa natresemo suhga pelina ali pa praška zoper mrčes. Če imamo pa pri hiši in ima dostop v sobe, ga je treba večkrat skopati. Vodi, v kateri ga kopljemo, dodamo dve žlici lizola. Pa tudi njegovo ležišče očistimo in potresemo s praškom zoper mrčes.

Če se ti roke pote, si jih večkrat na dan umij v mlačni vodi, kateri meraš dodati dve do tri žlice cetnoliške gline. Ko si umiješ roke, namreč zjutraj, opoldne in zvečer, si jih dobro obriši in potem zamaži s petodstotnim formalinovim spirantom (dobiš ga v drogeriji). A praden greš spat, si jih napraši s salicilnim praškom (dobiš ga tudi v drogeriji).

ZANIMIVOSTI

× **Koliko stanejo, Francijo sleparstva.** Slaviškega, Pravosodno ministrstvo v Parizu je objavilo, da so francoske hranilnice izgubile zaradi sleparstev Staviskega blizu 48 milijonov frankov. To poročilo je iznenadilo, ker se je do zdaj govorilo, da znaša škoda, povzročena od Staviskega, več sto milijonov frankov.

× **Trocki je državni sovražnik.** Anglesko časopisje poroča iz Moskve, da namerava ruska vlada izdati posebno knjigo o umoru komunističnega prvaka Kirova. V knjigi bo v glavnem objavila vse listine in vsa pisma, ki so jih našli pri zarotnikih. S temi pismi hoče dokazati krivdo in soodgovornost Trockega, ki ga označujejo zdaj za državnega sovražnika števila 1.

× **Angleški pisatelj Shaw ruski državljani.** Pisatelj Bernard Shaw je nedavno prosil za rusko državljanstvo ter ga tudi dobil. Predlog za podelitev državljanstva je podpiral ruski pisatelj Maksim Gorki. Obenem je sprejel Shaw iz Rusije obvestilo, da bo ruska država založila vsa njegova dela v ruskem jeziku.

× **K otožnosti nagnjeni ljudje prenašajo hudo zimo s težavo, ljudje vesele narave pa z lahkoto.** Mraz je dobro došel zlasti kmetom, ki trdijo, da mora zemlja čez zimo pošteno zmrzniti. Tudi letina

Liudska samopomoč

registrirana pomožna blagajna v Mariboru, Grajski trg št. 7

poverjenišтво: LJUBLJANA, Tyrševa cesta št. 34

izkazovanja smrtne primere svojih članov v mesecu decembru 1934.

Vajdič Neža, Ptuj
Perk Terezija, Maribor
Potisk Jera, Čadramska vas
Visočnik Alojzija, Maribor
Harc Alojzij, Maribor
Forsthar Helena, Bistrica
Kmetec Ivan, Lokauja vas
Vodenik Elizabeta, Duga Resa
Glaser Alojzij, Ruše
Vižintin Franc, Maribor
Zlahtič Jurij, Žitarka vas
Letič Ana, Mala vas
Blagovič Ursula, Kajzar
Strah Janez, Kočevje
Zohar Olga, Kamnica
Sinko Janez, Plat št. 7
Gracer Terezija, Rožno
Hren Marija, Prvenci
Dirubek Matija, Piršenbreg
Kobijanč Matija, Maribor
Gabrijel Marija, Rodne
Ellerich Hermine, Ptuj
Clarici Marijana, Maribor
Golob Franciška, Vojnik
Cipot Stefan, Pucanci
Pleterski Jožef, Ptuj
Arh Marija, Jaromerec
Emeršič Terezija, Stojnci
Verdonik Anton, Slemen
Voga Jurij, Sv. Peter
Špan Ivana, Loke
Iekl Franc, Celje
Razboršek Helena, Arnja vas
Izak Barbara, Ojstrica
Serak Alojzija, Breg
Grizeld Jera, Smolnik
Rotard Marija, Spodnja Poljska
Smolenak Ignacij, Ptuj
Pelzl Jožef, Maribor
Jerrtin Franciška, Maribor
Gulin Ana, Ptuj
Kebrič Ana, Maribor
Svetel Marija, Ljubljana
Lepel Apolonija, Spodnje Poljane
Lapuh Jožef, Gorenji Obrež

Galun Ana, Vojnik
Jesih Ana, Loke
Arhar Ivan, Ljubljana
Kandus Lucija, Smartno ob Savi
Repic Franjo, Beograd
Jerina Franc, Ljubljana
Gavvas Josp, Podgorica
Gregore Anton, Ljubljana
Korže Jože, Ponikva
Selinšek Jurij, Starše
Majer Jakob, Zitnice
Hoinik Jesipina, Sirmec
Vodenik Franc, Farna vas
Hudopisk Katarina, Strazišče
Rajko Neža, Grajenčak
Peternel Marija, Ljubljana
Ojstruh Martin, Debro
Pommer Marija, Maribor
Pohovnik Ivan, Podgora
Gole Blaž, Pupači
Zorž Ivana, Podgora
Margec Marija, Celje
Okorn Marija, Lova
Filipič Franc, Celje
Fleranc Ludovik, Vojnik
Gorjup Franciška, Sv. Peter v S
vinjski dolini
Skofič Franc, Skarovec
Filej Martin, Pobrežje
Festenberg Julijana, Bukal
Prates Marija, Maribor
Visnjak Marija, Završ
Kovač Josip, Boslin
Solar Andrej, Poljšica
Kovč Marija, Beograd
Lenart Klara, Rajhenburg
Videnik Martin, Cerklje ob Krki
Bedenik Ivana, Maribor
Kramberger Franc, Vukovski vrh
Siter Michael, Leterie
Kludernik Marija, Sombor
Cas Ivan, Sv. Janž pri Dravogradu
Maschera Serafin, Maribor
Gaußer Avrelja, Sv. Križ
Radej Ivan, Breg

Po vseh umrlih se je izplačala pripadajoča pogrebna
v skupnem znesku 730.452 Din.

Kot se ni član Liudske samopomoči, naj zahteva brezplačno in brezplačno pristopno

BLAGAJNIŠKO NAČELNIŠTVO

je po mnenju kmetov samo takrat dobra, če je zima huda. Manj dobro došla je ostra zima v mestu. Meščani ne potrebujejo hudega mraza, občutijo ga neprijetno, ker pomeni večje izdatke za kurivo, zato se v mestih ostre zime razen trgovcev s kurivom nihče ne veseli. Občutiti moramo seveda smučarje, ki pa niso toliko navezani na hud mraz, kakor na dober sneg. Nad zimo godrnjajoči meščani pa pozabljajo, da je ostra, suha zima zdrava. Treba se je le toplo obleči, da nam ne pride mraz do živga. Po mestih nosijo nekatere dame tudi pri 25 stopnjah pod ničlo tanke nogavice in zato ni čudno, da jim mraz škoduje, da se prehlade in da plačajo večkrat svojo lahkomišelnost s hudo boleznijo. Če se pačlovek dobro obleče in obuje, se mu ni treba bati niti najhujšega mraza. Neznosna postane zima, če pihamočna burja ali če hudo mete. To, kako prenašamo zimo, je v veliki meri odvisno tudi od razpoloženja. Čim slabše volje je človek, tem težje prenaša zimo. To so opazovali v Sibiriji. V Sibiriji izgnani ljudje komaj prenašajo zimo, njihovo zdravje trpi, dokler naposled ne podležejo. Njihova potrnost zmanjšuje odpornost. Njihovi potomci, po večini kmetovalci, ki jih ne teži ta usoda izgnanstva in domotožje, pa prenašajo najhujšo zimo. Ta pojav lahko opazujemo tudi pri nas. K otožnosti nagnjeni ljudje s težavo prenašajo hud mraz, ljudje vesele narave se pa ne zmenijo zanj in v hudi zimi postanejo še živahniji. Sportniki, ki so vedno dobre volje, imajo radi hud mraz. Mraz očisti tudi zrak in vsi dobro vemo, da nalezljive bolezni takoj prenehajo, ko pritisne ostra zima.

× **Okostja iz gradavnine.** Francoski konzul v Jeruzalemu Neuville, ki se lavi z izkopavanji starin, je odkril pod kakšnih pet metrov debelo plastjo pri Nazaretu štiri okostja prazgodovinskih ljudi, ki izvirajo po nekem občutju iz 18. tisočletja pred našim štetjem. Vsekakor ne gre za primer človeka iz najstarejših dob, ker sličejo ta okostja bolj okostju današnjega človeka kakor neandertalskega. Odpeljali so jih v Pariz, kjer jih bodo strokovnjaki previjmo razili prstene plasti, ki se jih drži. To delo bo trajalo kakor ga pol leta, nato bo šele mogoče povedati njih približno starost.

× **Nasilna smrt čudnega milijonarja.** Poljak Demian Tabinski je živel 40 let v Ameriki in pridobil si je milijonsko premoženje. V Brooklynu je imel deset velikih hiš, toda v začetku tridesetih letih je bil mož velik lakomnež, tako da se sebi ni privoščil nobenega pribojstva, kaj šele da bi ubožcem kaj dal. Posebno grdo je ravnil z najemniki, ki so postali žrtve brezposelnosti. Zadnje čase je pa nastala z njim nenašna izprehema. Naenkrat je začel izdatno gosoprati dobrodelne ustanove, večkrat na dan je hodil v cerkev in dajal siromakom obilno miloščino. Vsem siromakom najemnikom je odpustil najemnino in celo v bolnišnico jih je pošiljal na svoj račun. Pred božičem so ga pa neznan roparji umorili. Preiskava je dognala, da se je nekaj dni pred umorom zglasilo pri njem več mož, ki jih je nazival s starimi prijatelji. Morilec so vse premetali, ni pa znano, kaj so našli in odnesli. Razen hiš je zapustil Tabinski ogromno premoženje. Vse pripade njegovim sorodnikom na Poljskem.

× **Prva lokomotiva.** Na Angleškem zdaj grade lokomotivo, ki bo čisto podobna prvi lokomotivi, katero je leta 1829. zgradil inž. Robert Stephenson v Darlingtону. Ta posnetek prve lokomotive bo za znanstveni muzej v South-Kensingtonu. Postavili ga bodo zraven ostankov prvega stroja, ki počiva tam že od leta 1862. Neki angleški inženjer je časopisja tole javil: «Natančno bomo posneli prvi stroj, da bo sedanji rod bolje vedel, kakšna je bila prva lokomotiva. Ko so staro lokomotivo leta 1844. nehali uporabljati, je celih osem do deset let stala v neki lopi. Vse količkej vredne dele so s stroja pobrali; skoraj vsa medenina je izginila. Ko so leta 1862. stari stroj prepeljali v London, so poizkusili dati mu prvotno zunanost. Toda pogrešane dele so slabo ponaredili. Pač pa zdaj lepo napreduje sestavljanje novega posnetka starega stroja. Vse bo točno tako narejeno, kakor je naredil Stephenson.»

× **Strupene kuščarice.** Te kuščarice najdemo samo v Gran Chacu, to je na ozemlju, za katero se v zadnjih letih krvavo borita južnoameriški državi Bolivija in Paragvaj. Taka kuščarica postane dolga do sedemdeset centimetrov in ima ostre koničaste zobe. Njen ugriz je skoro vedno smrtonosen. Poleg tega ima ta kuščarica še lastnost, da hodi samo ponoči na roparske in morilske pohode.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Ta je pravi.

Krojač: «No, ali je Čmokavzar plačal račun?»

Pomočnik: «Ne, v hiši so tri družine, ki se vse pišejo Čmokavzar in vsaka mi je trdila, da nam ni nič dolžna. Pri enih so me celo ven vrgli.»

Krojač: «K temu pojdi še enkrat! Ta je pravi.»

Med gledališkimi igralci.

Gledališka igralka bi se rada pravdala. Odvetnik ji je pojasnil, kako naj govori. Igralka je hladno poslušala razlago, stopila k ogledalu, si popravila lase in mimogrede vprašala: «Kdo bo pa igral sodnika?»

V restavraciji.

Gost: «Gospod natak, zapodite tega vsiljivega psa!»

Natak: «Neverjetno! Ta pes pozna tako dobro svoj krožnik, da ga je takoj spoznal, ko sem ga postavil pred vas...»

V brzem vlaku.

Urška se pelje prvič z brzim vlakom. Gleda strme skozi okno in vzkligne: «Glej, očka, drevesa bežijo vsa domov!»

Hitro pripravljen.

Stric: «Ljubi Gašper, če boš kdaj v zadregi zaradi denarja, kar k meni pridi.»

Gašper: «Striček, ali bi se ne mogel takoj k tebi preseliti?»

V šoli.

Učitelj: «Torej ljudi, ki brez miru potujejo iz kraja v kraj, imenujemo nomade. Kdo zna povedati kak zglede?»

Mihec: «Služkinje, gospod učitelj!»

Stara, toda zdrava.

Gost: «Natak, ta kokoš je morala biti zelo stara.»

Natak: «Res je, gospod, toda pomislite, da je morala biti tudi zdrava, ker je dočkala tako starost.»

Ob konja je.

Kmet Gašper ves žalosten sedi pred hlevom.

Sosed: «Kaj pa ti je?»

Gašper: «Ob konja sem.»

Sosed: «Ni mogoče! Saj ga je živinozdravnik zdravil.»

Gašper: «Seveda ga je.»

Sosed: «Zakaj pa si ob njega?»

Gašper: «Dati sem mu ga moral za stroške zdravljenja.»

Slike 1, 2 in 3 Vam povedo vse. Pojdite torej v lekarno in kupite zavojček Saltrat Rodella. Vsujte v toplo kopel toliko Saltrat Rodella, da bo voda dobila videz mleka. Takoj, ko bo sproščeni kisik prodrli v nežno in bolno kožno tkivo, bo tudi konec vseh vnetij in bolečin. V 3 minutah bo nastopilo popolno clajšanje.

Zlažite se.

Dušan: «Kako lepi ste, gospodična!»

Mira: «Škoda, da tega jaz o vas ne morem reči.»

Dušan: «Zakaj ne? Storite tako, kakor sem jaz, in zlažite se!»

MALI OGLASI

Tudi Vaši otroci

imajo v «Ženi in domu» svoj zabavni kotiček. Ko pride list «Žena in dom» v hišo, se otroci zanj kar stepo in ga prva pregledata Mihec in Metka.

Če hočete zase in za otroke razvedrila, si naročite «Ženo in dom» pri upravi v Ljubljani, Dalmatinova ulica št. 10/d/6.

Stane samo Din 18.—, četrtletno.

Eno številko dobite zastoj na ogled.

Poceni se proda hiša

z napeljano elektriko in velikim sadnim vrtom. Pripravna za bolnike na pljučih ali pa za upokojece. Lega solnčna. Železniška postaja Otoče — Več pove g. Vid Kele, Ljubno št. 89, pošta Podnart (Gorenjsko). 32

Sadna drevesca.

lepa, pravilno vzgojena, glede pristnosti vrst strogo zagotovljena, nudi zelo ugodno: Drevesnica Gabrijel Koren, št. 11j, pošta Velenje. 27

Parne pekovske peči in stroje

postavlja «Tehna» v Ljubljani, Mestni trg št. 25. Zastopnike sprejema v vseh krajih. 20

Dobre smuške obleke,

modre in rjave, za gospode in dame, se dobivajo po 345 Din pri Preskerju v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14. 3

Manjše posestvo,

primerno za upokojece, se proda. Na vprašanja daje pojasnila Toplak Josip, Breg pri Ptuj. 38

Katera ženska v Franciji,

stara od 30 do 40 let, bi se hotela spoznati z vdovcem, ki mu je 40 let ter ima stalno službo in nekaj prihrankov. Pisma naj se naslove tako-le: Osicka Jean, Remais rue 3. Maj. No. 95. Freyming Moselle, France. 39

Mlevske izdelke,

pšenično, ajdovo in koruzno-moko kakor tudi pšenično in koruzno krmilno moko prodaja po najnižjih cenah Ekonom v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 7. 37

Kupim dobro ohranjeno slamoreznicu.

V ponudbi naj se navedejo ime firme, ki jo je izdelala, na koliko rezalnikov je in koliko se zanjo zahteva. Klenar Josip, Gibina, pošta Safarsko pri Ljutomeru. 41

Usnjarsko podjetje v dravski banovini

se proda ali pa dá v najem takoj. Kupce potrebuje samo 25.000 Din gotovine, ostalo lahko plača s knjižicami ali pa prevzame hipoteko. Najemina zelo ugodna. Dela vedno dovolj in se obratovanje samo nadaljuje. 34

Prodajalčev naslov se zve pri upravi «Domovine».